

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 210 Ft

XXI. évfolyam 1. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2014. január

Istentől áldott, új esztendőt!

Várfi András polgármester újévi köszöntője

„Az Isten könyörüljön rajtunk és áldjon meg minket, világosítsa meg az ő orcáját rajtunk.” (Zsoltárok könyve 67,2)

A tartalomból:

- 3. Önkormányzati hírek
- 4. IN MEMORIAM: Kosinsky Viktor
- 5. Civil sarok - Tóth Ferenc - 60 éves a gimnázium
- 9. A hunyai konferenciáról

- 8. Adományozás

- 20. Karácsonyvárás 2013

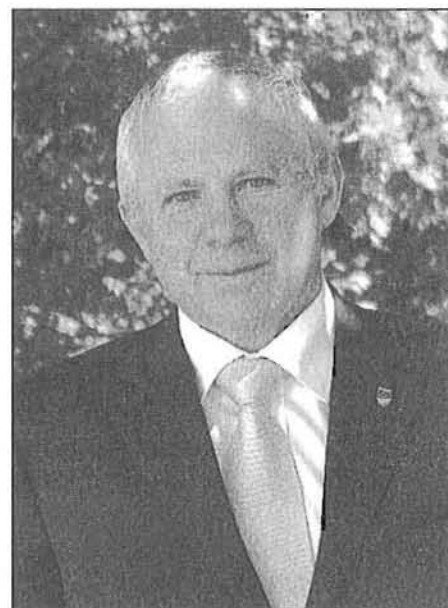
Az év vége közeledtével végig gondoljuk, mi történt az elmúlt esztendőben, és kitűzzük a következő év céljait is.

Így van ez egyéni életünkben, de egy közösség is így tesz, nincs ez másképp egy önkormányzatnál sem. Elmondhatjuk, hogy Gyomaendrőd életében nagy történések voltak, merthiszen a város járási rangot nyert, és ezzel ismét kijelölt szerepe lehet a megyében. Nagy változás, hogy új helyre költözött a városháza, teljesítve korábbi ígéretét, a város mondhatni mértani közepére. A volt városháza ebben az évben szépen megújult, és helyet ad a járás intézményeinek.

A város gazdasági életére sem kell szegyenkezniünk, mert az Ipari Parkba újabb beköltözők lettek, és több helyi vállalkozás eredményes pályázat révén fejlesztett, ezzel új munkahelyeket teremtett.

Városunk kulturális életében továbbra is meghatározóak az iskolák, mert ott kezdődik a szellemi élet kibontakozása.

A városban továbbra is megtartottuk a hagyományos rendezvényeinket, melyen kívül a mélyebb kultúrára is gondot fordítunk. Évről évre

egyre sikeresebbek a nemzetközi tudományos néprajzi konferenciák, és magángyűjtemény formájában átadásra került a Papp Zsigmond hagyaték is, mely a köz számára immár megtekinthető.

Ezen alapokról kell előre tekinteni, és Gyomaendrőd polgárainak összefogni egy szebb, jobb Gyomaendrődért.

Ehhez kívánok mindenkinek jó egészséget, sikerekben gazdag, Istentől áldott, új esztendőt.

Istentől megáldott, sikeres új esztendőt kívánunk Kedves Olvasóinknak!

Szerkesztőség

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Nemzetiségek Napjával Egybekötött Karácsonyi Rendezvény

2013. december 18-án Önkormányzatunk megemlékezést tartott a Regionális Roma Közösségi Házban a **Nemzetiségek Napjáról**, egyben megtartotta **karácsonyi rendezvényét** is. Már kora hajnalban önkéntesek segítségével elkezdtük a rendezvény előkészítését. A helyszín elrendezésével (birkapörkölt, „cigányos káposzta”, bokoli azaz cigánykenyér) kezdődött a reggel.

Dél előtt 10 órakor a műsor kezdetén Szécsi Zsolt elnök köszöntötte a jelenlévőket és elmondta, hogy mi célból jöttünk össze a mai nap. Ezt követően Várfi András polgármester **ünnepi** gondolatait osztotta meg a jelenlévőkkel. A helyi Közoktatási Intézmények színvonalas műsorai voltak hallhatók, láthatók.

Napsugár Óvoda műsora
Rózsahegy Kálmán Általános Iskola tanulói műsora
Bethlen Gábor Szakiskola műsora
Kner Imre Gimnázium műsora

A kulturális rendezvényünkkel párhuzamosan „egészségnapot” is tartottunk, ahol **ingyenes** vérnyomás illetve vércukorszint mérés történt, melyen a helyi lakosság nagy számban vett részt. Délután 13 órától hangulatos zene mellett az előzőekben említett ételeket ingyenesen szétosztottuk a jelenlévők között.

Délután 15 órától a Kner Imre Gimnázium tanulóival közösen **játszóházat** tartottunk, ahol közel 30 gyerek vett részt.

Továbbá a nap folyamán a hátrányos helyzetű gyerekek részére sapkát, sálát és cipődobozban ajándékot osztottunk szét mi, a **Roma Polgárjogi Szövetség**, amelynek nagyon örültek.

A gyerekeket megvendégeltük szendvicsekkel, üdítővel, szalonnacukorral.

Kelt: Gyomaendrőd, 2013. december 19.

Farkas Sándorné

id. Kosinsky Viktor emlékülés

A filoxera vészből az országot kivezető „árvízi hajós”, id. Kosinsky Viktor születésének 150. évfordulójára emlékeztek a Vidékfejlesztési Minisztérium Darányi Ignác dísztermében a szakma képviselői. A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa támogatásával és a VM. fővédnökségével megrendezett programon Horváth Csaba főtítkárs köszöntője után a fővédnök nevében dr. Feldman Zsolt helyettes államtitkár emlékezett a második Darányi kormány biztosának érdemeire. Roman Kowalski lengyel nagykövet büszkén és meleg hangon méltatta a magyar-lengyel múltbéli kapcsolatokat. Dr. Geday Gusztáv ny. könyvtárigazgató főelőadásában részletesen ismertette az ünnepeket életútját és életművét Gyomától Párizsig. A korreferátumok után kiosztásra került a Széri-Varga Géza szobrászművész alkotta emlékérem, posztumusz két kiváló szőlőnemesítőnek: dr. Bakonyi Károlynak és dr. Csizmazia Darab Józsefnek.

Békéscsaba, 2013. nov. 4.

dr. Sicz György

GYOMAENDRÖDÖN, Tamási Áron 13 sz. alatti ház eladó. Érdeklődni: 06 30-705-1257 számon lehet.

Ház eladó Endrődön, Temető út 14. sz. Érdeklődni lehet: Temető út 5. sz. alatt.

Önnek joga van tudni.... folytatás a 3. oldalról

nyomvonalán kell elhelyezni, olyan ponton, ahol az áramellátás is megoldható és a forgalom sűrűsége is indokolja. E szempontok figyelembe vételével lett kijelölve a Hősök út és Fő út kereszteződése.

A Képviselő-testület elfogadta a döntési javaslatot.

Mobilbusz szerződés módosítása

2013. év novemberében tárgyalta a Képviselő-testület a helyi autóbusz közlekedésről szóló előterjesztést, amely a menetrend változásával volt kapcsolatos. A decemberi ülésre a Mobilbusz Közlekedés Kft. ismét kérelemmel fordult a döntéshozókhoz a 2014. évre vonatkozó helyi autóbusz közlekedés tarifáinak és az ehhez nyújtott önkormányzati támogatás összegének az infláció mértékével (KSH nov.1. 1%) tervezett emelése végett.

Jegyek, bérletek árának változásai:

Jegyfajta megnevezése	2013 évi ár /Ft	2014. évi javasolt ár /Ft
Vonaljegy	200 Ft	200 Ft
Teljes árú havi bérlet	3100 Ft	3130 Ft
Kedvezményes havi bérlet	620 Ft	625 Ft

A menetjegyek árának elfogadásán kívül - egy augusztusban hozott határozat miatt -, a Ridegvárost is érintő kibővített útvonallal közlekedő járatok megnövekedett költségeiről is kellett dönteni a testületnek 2014. évre vonatkozóan. Amennyiben a menetrend részét képezi továbbra is a Ridegvárost érintő útvonal, úgy az önkormányzatnak havi 75.000 Ft-tal kell megnövelni a támogatás mértékét.

Az előterjesztést tárgyaló bizottságok azt javasolták a Képviselő-testületnek, hogy a Mobilbusz által kért 2014. évi 1.530.000 Ft/hó összegű támogatást biztosítsa a ridegvárosi járat megtartásával, a jobb közösségi közlekedés érdekében.

Lehóczkiné Timár Irén
Képviselő

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület december hónapban

December 19-re hívta össze a polgármester az idei év utolsó testületi ülését, melyre 32 napirendi pont lett előterjesztve, illetve 2 esetet zárt ülés keretében tárgyaltak a képviselők.

Önkényuralmi rendszerekhez köthető megnevezést hordozó közterületnevek módosítása (2. forduló)

A Képviselő-testület 2013. november 28-i ülésén döntött több, az önkényuralmi rendszerekhez köthető megnevezést hordozó közterületnevek módosításáról.

Az Ügyrendi Bizottság által benyújtott 17 közterület nevéből 10 megváltoztatását fogadta el a Képviselő-testület, míg 7 utca nevének módosításáról nem született döntés. A bizottság egyúttal utasítva lett arra, hogy a decemberi ülésre készítsen elő új javaslatot.

Mivel a feladat elvégzésére mindössze egy hete maradt volna a bizottságnak, e szűk határidő csak az informális egyeztetésekre lett volna elegendő.

A fenti helyzetre tekintettel kérte az Ügyrendi, Oktatási Kulturális és Esélyegyenlőségi Bizottság a Képviselő-testületet arra, hogy ne szülessen döntés a decemberi ülésen, hanem a módosítás tárgyalására egy későbbi időpontot jelöljön meg.

Corini- és Honti-képek vásárlása

Gyomaendrőd Város Közgyűjteményeiért Kuratóriuma azzal a kéréssel fordult a testülethez, hogy 3 db Corini festmény és 5 db Honti Antal-kép megvételére biztosítson fedezetet, mivel a Nemzeti Kulturális Alaphoz benyújtott pályázaton nem nyertek. A képek vételára 2.000.000. Ft.

A Pénzügyi és az Ügyrendi Bizottság tárgyalt a döntés előkészítéséről, s mindketten azt a javaslatot tették a Képviselő-testületnek, hogy 1 Corini és 3 Honti Antal-kép megvásárlására nyújtson fedezetet 930.000 Ft értékben, melynek forrásául a többlet adóbevételt jelölték meg.

A Képviselő-testület jóvá hagyta a bizottságok döntését.

Mintamenza program bevezetésének vizsgálata

Képviselői indítványra a Térségi Szociális Gondozási Központ elkészítette a Mintamenza Program bevezetésével kapcsolatos szakmai véleményt.

A program lényege, hogy egészséges, elsősorban a helyi alapanyagokat - ezen belül bioélelmiszereket - illetve a mezőgazdasági és élelmiszer-ipari vállalkozások termékei kerüljenek az ételekbe. Lényeges, hogy elsősorban párolásos eljárással készüljenek, figyelembe véve az Országos Tisztiorvosi 2011-ben kiadott táplálkozás-egészségügyi ajánlást.

A szakmai vélemény részletezi azokat a tárgyi és személyi feltételeket is, amelyek nélkül a program nem valósítható meg. Ezek a következők: dietetikus végzettségű szakember alkalmazása, melegen tartó pultok beszerzése a tálaló konyhákba, új sütő, üst, stb. A Térségi Gondozási Központ egyúttal felhívta a Képviselő-testület figyelmét arra, hogy készülöben van egy rendelettervezet, amely szerint a Mintamenza Program bevezetése, illetve ezen az elven működő konyhák működtetése 2014 szeptemberétől valószínűleg kötelező lesz.

A Képviselő-testület utasította a központi konyha vezetését a további gazdasági számítások elvégzésére.

Beszámoló a 2013. évben benyújtott pályázatokról

Tájékoztató jelleggel készült az előterjesztés, melynek célja: a 2013. évben benyújtott pályázatokról beszámoló a Képviselő-testület számára

Gyomaendrőd Város Önkormányzata 2013. évben az alábbi pályázatokat nyújtotta be:

Pályázat megnevezése	Célja	Támogatási igény/Ft.	Eredmény
KEOP-4.10.0/A12 4 pályázat készült, mely az önkormányzat tulajdonában lévő épületekre lett beadva a villamos energia igény kielégítésére	Napelemes rendszer telepítése	Meghaladja a 164 millió Ft-ot	Döntés még nem született
Városi közintézmények komplex energetikai fejlesztése KEOP- 5.50/A/12-2013-0222	A Közös Önkormányzati Hivatal homlokzatának, fűdémének szigetelése, nyílászárók cseréje, takarékos vízcsapok elhelyezése, stb.	157.551.875 Ft.	Döntés még nem született
Önkormányzati struktúra fejlesztése ÁROP- 1.A.5-2013-0065	A hivatal működésének áttekintése a feladatok hatékonyabb ellátása miatt	21.748.000 Ft	A támogatási szerződés aláírásra került, a megvalósítás folyamatban van. Várható befejezés: 2014. dec. 31.
Varga Lajos Sportcsarnok fejlesztése	Az álmennyezet sérült területeinek helyreállítása	A bekelezési költség 80%-át lehetett megigényelni, az-az 15.930.160 Ft-ot	A szerződés aláírásra került
Testvérvárosi találkozó megszervezése	„Élet és kultúra az Európai Unióban”	5.000 Euro	Az elbírálásról tájékoztatás még nem érkezett
Raiffeisen Mindenki Ebédel 2013		80 adag élelmiszer	Támogatásban nem részesült
Raiffeisen Mindenki Ebédel 2013 Tél		30 adag élelmiszer	Napokban születhet döntés
RAMA reggeli csomagok 2013		1000 adag reggeli csomag 30 gyermek részére	Nem részesült támogatásban
„Itthon vagy-Magyarország szeretlek!”	Országunk és a helyi értékek bemutatása	650.000 Ft	A program szept. 28-29-én megvalósult
Az Endrődi Tájház és Helytörténeti Gyűjtemény kiállításainak megújítása, múzeumpedagógiai program fejlesztése	A Tájház világítás technikájának fejlesztése, eszközök beszerzése	igényelt támogatás 3.000.000 Ft	Elyert támogatás: 2.000.000 Ft.
„Határ Győző mellszobrának elkészítése	A költő 100. születésnapjára méltó megemlékezés	5.000.000 Ft	A pályázat 2.500.000 Ft támogatásban részesült

Folyamatban lévő munkák: Gyomaendrőd szennyvíztisztító telep korszerűsítése projekt, melynek várható befejezése 2015. tavasza.

Térfigyelő kamera elhelyezése

A város közigazgatási területén lehetőség nyílt a Békési Kistérség (BKT) beszerzésével 1 db. térfigyelő kamera elhelyezésére. A berendezés felszerelését és további működtetését a társulás vállalja, míg az egyéb működési költséget önkormányzatunknak kell biztosítani. A kamerát műszaki okokból a BKT

(folytatás a 2. oldalon)

memoriam

Szülőföld: Bölcse, majd koporsól
Sarkesillag a négy égtáj felől
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a léli hó s a lavaszí zöld,

Új kenyér íze, lepergő könny sója.
Öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Tímár Máté

Kosinsky Viktor (1863-1935)

Vasúton a gyomai állomásról Békéscsaba felé haladva, közel a csárdaszállási határhoz volt a 39-es vasútorház. Ott szolgált egy Koscianski Viktor nevű lengyel ember, aki a lublini vajdasághoz tartozó Grabówkában született.

Még az ezernyolczszáznegyvenes évek szabadságharcát követően a megtorlások elől kellett menekülnie. De forradalmi részvétele után először száműzetésbe kényszerült. Onnan kalandos úton jutott Magyarországra, és a híres Lengyel légió tagjaként meggyőződéssel szolgálta tovább hazánk-

ban a szabadság eszméit.

Magánéletét Gyomán, a vasútnál dolgozva negyven éves korára megnyugvás követte. Házasságot kötött Maglóczy Erzsébettel. Egy év múlva, 1863. október 25-én megszületett fiú gyermekük, és Kosinsky Viktor néven a római katolikus egyháznál lett anyakönyvezve, - ő, aki a hontalan apjának menedéket, hazát és munkát adó magyaroknak később alkotásokban gazdag életével mindenért hálát adott. De nem felejtette lengyel származását sem. Élete végéig, ahol csak tudta, szolgálta a magyar-lengyel kapcsolatokat.

Életrajzi részletek

A gyermek iskolakezdésének helyéről nem sok adat került elő. A középiskolától kezdve, viszont már egész életpályája dokumentált. Mezőtúron végezte a főgimnáziumot. Utána Debrecenben a Gazdasági Tanintézet növendéke volt. Szőlészeti és borászati tanulmányait Bihardiószegen végezte. Itt két tárgyból kertész-szak oklevelet nyert. Ismereteit ezután még a budapesti Műegyetem borvegytani tananyagával bővítette. Kezdő munkahelye 1884-től a pozsonyi Szőlészeti és Kertészeti Szakiskola lett, segédtanár státuszban. A fiatal ember a városban megismerte, majd feleségül vette Dach Mária tanítónőt. Családot alapítottak, két lányuk született. Kosinsky a katedrón is sikeres volt. Ismereteire és hatékony tanítási stílusára felfigyelve rövidesen központi szőlészeti s borászati vándortanítónak emelték ki, közvetlenül az országos borászati kormánybiztos mellé. Így jött el számára az a lehetőség, hogy országosan megismerhette a szőlészeti szakma helyzetét, - amely a későbbiekben lesz munkájában meghatározó. Azonban annak kezdetéig még sikereinek kezdeti helyszínére, a pozsonyi iskola igazgatójává teszlik.

A nagy kihívás 1891-től kezdődik számára, amikor a híres Tokaj-hegyaljai szőlők egy része filoxéria által elpusztult, és ennek rekonstrukciójával bízzák meg. Az összes kísérleti és mintaszőlők létesítésével, az első országos faiskola létrehozásával és a tarcali Vincellériskola igazgatójává nevezik ki. Irányításával sikerült megfékezni a filaxéria-vész tovább terjedését

a kapcsolódó létesítmények létrehozásával együtt. Míg a környező országokban sokáig pusztított a vész, itthon Kosinsky Tokaj megmentőjének nevezték.

Ezután rövid ideig az Arad-hegyaljai állami szőlőtelepek igazgatójára kéri fel. A földművelésügyi miniszter látva hozzáértését és az emberekkel való kifogástalan kapcsolatát, az állami szőlészeti - borászati telepek főfelügyeletével bízta meg.

Minisztériumi alkalmazott lett kormánybiztos munkakörben. Közben magánéletében tragédia érte, meghalt a felesége. Új korszak indult életében nemcsak hivatalával, hanem házasságában is. A gyászév letelte után újranősült. Apjához hasonlóan a valamikori Lengyel Légiós szabadságharcos, Tiszti Lajos lányát, Krisztinát vette feleségül. Ebből a házasságból hat gyermek született.

Idővel már magasrendű megbízásokat is kapott. Több, mint tíz évig a párizsi székhelyű Nemzetközi Állandó Szőlészeti Bizottságának alelnöke volt. Itthon 1908-tól önálló magyar királyi tanácsos lett. 1919-től a Szőlészeti Borgazdasági Főiskola igazgatójának nevezték ki. Nyugállományba vonulása után is tevékeny maradt. Főleg tudományos és szakkönyvírás területén adta tovább ismereteit. Munkája során írt a Szőlőművelők Lapjának, a Magyar Föld-nek, a Pénz és Föld-nek, és még több helyi gazdasági lapnak. Széles látókörű és tapasztalt ember volt, járt Franciaországban, Olaszországban, Belgiumban, Németországban, Ausztriában. Idehaza tárgyalt az Országos Gazdabank felügyelőbizottsági elnökeként, úgy mint az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének társelnöke és a Közszolgálati Alkalmazottak Szövetségének társelnökéül is. A Magyar-Lengyel Kereskedelmi Kamara választott igazgató tanács tagja és elnöke, és A Magyar-Lengyel Egylet tagja is volt.

Életművét többek között a Ferenc József Rend lovagkereszt adománnyal és a Legfelsőbb Elismerésben és Köszönetben, (a Signum Laudissal) is jutalmazták. Szakirodalmi írásai nyomán a Magyar írók élete és munkái gyűjteményben is számon tartják. A grabówkai származású Kosinsky Viktorról mégis azzal kezdődik a jellemzése, hogy: Bölceleti doktor. 1935. március 29-én halt meg. Fia, ifj. dr. Kosinsky Viktor követte édesapját. Agráregyetemi tanár lett, a magyar Szőlőtermesztési Tanszék 1943-as megalapítója. Leginkább a kutatásban, szervezésben, fajtakisérletezésben jeleskedett.

Id. Kosinsky Viktor születésének 150. évfordulójára

2013 novemberében a Vidékfejlesztési Minisztérium védnökségével emlékünnepeket és szakmai konferenciát tartottak. Ami úgy kezdődött, hogy még előző nap a szervezők és a család a Farkasréti temetőben virágot helyezett el az ünnepelt sírjánál. A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság által védett síremlékénél. Másnap a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának főtákará, Horvát Csaba mondott köszöntőt és nyitotta meg az ünnepséget. Utána a Minisztérium közigazgatási helyettes államtitkára méltatta az ünnepelt azon képességét, melylyel kiválóan tudta együtt működtetni a gazdasági és államigazgatási szervezeteket. Ezután Roman Kowalski Lengyel nagykövet beszélt a két nép közötti szoros és egymást segítő barátságáról, vezetve azt a Kosinsky család példáján keresztül. Az életmű ismertetése után még a Tarcali Szőlészeti és Borászati Kutató Intézet igazgatója, valamint a Corvinus Egyetem Szőlőtermesztési tanszék vezetője tartott előadást. Befejezésül két kiváló szőlőnemesítő gazdaság részére adtak át Kosinsky emléklakettet.

Nemcsak Budapesten, hanem a lengyelországi Lublinban is megemlékeztek a Kosinskyakról. A városban működő Lengyel-Magyar Baráti Társaság szervezte azt. A társaság vezetője mondott megnyitó beszédet és az elszármazott család magyarországi sorsáról ismertetést. Mivel a Békéscsabán működő hasonló szervezettel van kapcsolatuk, még küldtek is az est programját hirdető kis plakátjukból. Tadeusz Rokoczki elnök azt is elmondta, hogy a szülőfalu templomában, plébánosok a vasárnapi istentiszteleten megemlékezést vezetett, majd közösen imát mondtak a magyarországi Kosinskyakért.

Havasí Márton

(További képek a 19. oldalon)

GYOMAENDRŐDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Tóth Ferenc

... avagy... 60 éves a gyomai gimnázium

Advent első vasárnapján találkoztunk először, amikor a Kner Imre Gimnázium tanulói nagyon szép műsorral köszöntötték az ünnepet. Rá két napra már a gimnázium meghitt épületében nézegettem a régi képeket. Sok ismerős arc köszönt vissza a tablókról, bátyám, rokonok, jó szomszédok jártak ide. Egyikük, mint az iskola legjobb tanulója Kner-díjas is lett, amire külön büszke vagyok.

A dolgozószobában beszélgetünk, az igazgató úr éppen a balagási meghívók ügyében járt el, s visszatérve bele is csapunk az interjú közepébe.

Több olvasónk kérése is volt, hogy a fiatalabb nemzedék helyállítását is mutassuk be rovatunkban – hát legyen.

Külön apropót ad a beszélgetésnek, hogy a nagy múltú gimnázium, mire ez a cikk megjelenik, hatvanadik évébe lép. Ugyancsak jövőre az állami, önkormányzati tulajdonból egyházi fennhatóság alá kerül az iskola, és ezzel remény van rá, hogy meg is menekül a több éves bizonytalan helyzetből.

A korábbi igazgató Dr. Kovács Béla nyugdíjazását követően egy évre Tóth Ferenc és Szabadka Mariann kapott megbízást - mint az iskola igazgatója, ill. helyettese - az átmeneti időre a gimnázium vezetésére.

Tóth Ferenc Endrődön született, majd érettségi után biológia-történelem szakos tanárnak készült Debrecenben. Az iskola felénel alig idősebb fiatalember már a főiskola utolsó éve előtt itt volt szakmai gyakorlaton tanítani. Olyan jól sikerült a gyakorlat, hogy marasztalták, hívták ide dolgozni, tanítani, amit elfogadott.

Azóta is a gimnázium tantestületének a tagja

- Megbízatása mélyvíz... vagy megtanul úszni, vagy... megtanul úszni... más lehetőség nincs - állapítom meg.

- Nagy segítség a stabil, jól képzett, aktív és tetterre kész nevelőtestület, amely többségével több, mint tízéves közös tantestületi munka köt össze - említi, mikor elismerésem fejezem ki, milyen jó benyomást tett rám a tanári kar számos tagja rövid ott tartózkodásom alatt.

- Elfogadnak? - kérdezem, miután idősebb lévén felajánlottam a kölcsönös tegeződést.

- Igen, jól tudunk együtt dolgozni - mondja.

Egyre jobban lendületbe jön. Jóleső érzéssel hallgatom a megbízott igazgató úr fiatalos, dinamikus, ugyanakkor szerényen, tisztelettel elmondott információit, terveit, véleményét az iskola jövőjéről.

Nehéz év elé néznek, a fenntartó KLIK is új szervezet, változik a környezet is. Őszi a fenntartó is változni fog, mivel egyházi iskola lesz a gimnázium. Az átmeneti évben meg kell küzdeni és fel kell készülni a további kihívásokra.

Nyakukon a beiskolázás, komoly, jól sikerült prezentációkat tartottak a környező települések iskoláiban: Dévaványa, Szeghalom, Mezőberény, Körösladány, Szarvas, Mezőtúr, Túrkeve, stb.

Jövőre erősítik, bővítik a képzési szakokat. Az emelt szintű angol, illetve német nyelvi képzésen hangsúlyt kap a nyelvvizsgaképzés. Emellett belügyi, rendészeti ismeretekkel, ill. idegenforgalmi, turisztikai, utazási ismeretekkel bővített képzés is indul. A képzés végén kiadott Europass Oklevél pedig a munkaerő piacon előnyt jelent majd a végzők számára. Az emelt szintű informatika és történelem oktatás is megmarad.

- Miért éri meg ide felvételizni? - kérdezem.

A Kner Gimnáziumban végzettek között a továbbtanulók aránya igen magas: Műszaki egyetem, vegyészet és agrár felsőfokú képzés a fő irányok, ahol továbbtanulnak. Ez mutatja, hogy megéri ide jönni, de további hangsúlyt, energiát kívánnak fektetni a felkészítésre, tehetséggondozásra. Emelt szintű angol, német nyelvi képzés. Disputa kör csak néhány az erősségük közül.

- Az életre nevelünk - mondja.

Az iskola fontosnak tartja, hogy a diákjai a mindennapi életben is jól boldoguljanak, ezért a jövő tanévtől olyan szakkört szerveznek, ahol a diákok megismerkedhetnek a gazdasági élet működésével, a pénzhatalmat szabályaival kreatív módon.

Sokirányúságra törekszenek s mindemellett továbbra is cél megtartani a népszerű családias légkört, ami most jellemzője a gimnáziumnak.

Jelenleg 247 tanulója van a gimnáziumnak, növelni lehet a létszámot, négyszáz fő felé, ha szükséges lesz.

Április második felében a Kner Napok keretében ünnepelnek egy kicsit, megemlékeznek az évfordulóról, de addig is mindent megtesznek, hogy az iskola megfeleljen a kihívásoknak.

- Tudatában vagyunk annak, hogy sok a feladat.

Meg kell tudni maradni, ez nem kérdés. Azonkívül színvonalas iskolának kell lenni, a járást kell erősíteni, a járásnak kell a jó hírű középiskola. Fenntartótól függetlenül a fiatalok megtartása, magas színvonalú képzés a cél - mondja az igazgató úr búcsúzóul.

Úgy legyen, csak igazat tudok adni neki. Gyomaendrőd, a gyomaendrőd-i járás is és a gimnázium is méltó helyre kell, hogy kerüljön Békés megye képzésében.

A megvalósuláshoz kell egy jó összefogás s cselekvő tenni akarárs.

Közös sikerekben bővelkedő Új esztendő kívánok ehhez mindnyájunknak.

Katolikus oldal

JANUÁRI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 17 óra,
hétköznap csütörtök kivételével reggel fél 8

Gyoma

Vasárnap és ünnepnap 11 óra,
kedden és pénteken 16 órakor
a plébánián kialakított kápolnában

Hunya

Hétköznap csütörtök kivételével 17 óra, szombaton 17 órakor
vasárnapi előesti mise, vasárnap és ünnepnap 10 óra

„Új esztendőben, új szívekkel..”

Krisztusban szeretett Testvéreim!

A polgári esztendő első napján Anyaszentegyházunk a Boldogságos Szűz Máriára, Isten Anyjára irányítja a figyelmünket. Az ötödik században történt, hogy Konstantinápoly püspöke, Nesztóriusz, tévhitet, eretnokséget kezdett hirdetni, miszerint Máriát nem illeti különösebb tisztelet, hisz ő Krisztus isteni és emberi természetéből csupán az ember-Krisztust szülte. Ez ellen leginkább Szent Cirill, Alexandria érseke lépett fel, aki cáfolta Nesztóriusz állítását, azt tanította, hogy Jézus esetében az isteni és emberi természetet nem választhatjuk külön, ezért Mária Istenszülő. Ezen vita eldöntésére jött össze 431-ben az Efezusi Zsinat, mely júniustól szeptemberig tartott, s mely végül is Alexandriai Szt. Cirill állítását szentesítve, Máriát, mint *Theotokoszt*, Istenszülőt állította minden korok kereszténye elé. Ez az ünnep a görögkeleti naptárban december 26-án van, a kopt keresztények január 16-án ülik, míg nálunk, latin keresztényeknél január elsején kerül megünneplésre.

Ma, amikor ezen szép Mária-ünnep mellett a polgári újév első napját is üljük, elgondolkodhatunk, mi az üzenete számunkra Szűz Mária Istenanyasága ünnepének? A választ az evangélium egy mondata adhatja meg nekünk: „Mária szívébe véste a pásztorok szavait és gyakran elgondolkodott rajtuk.” És mit mondhattak a pásztorok? Azt, amit az angyal hirdetett nekik: Mienetek Betlehembe, mert megszületett a Messiás, az Úr Krisztus!”

Mária a szívébe véste ezeket a szavakat és gyakran elgondolkodik rajtuk. A pásztorok elbeszélése is bizonyossá teszi őt abban, hogy a betlehemi jászolban fekvő kisgyermek nem egy egyszerű újszülött, hanem a mindenkét teremtő és fenntartó Isten.

Mi tehát az üzenete ennek az evangéliumi mondatnak? Az, hogy mi is erősen vessük a szívünkbe, hogy az Isten annyira szeretett bennünket, hogy leszállt közénk a földre, és velünk maradt. „Íme, én veletek vagyok mindennap, a világ végéig!” –ígéri maga Krisztus mennybenmehetel. Mária számára ez a tudat - Emmanuel, - Velünk az Isten, - hatalmas erőforrás lehetett. A betlehemi gyermekgyilkosság idején, az Egyiptomi menekülés idején, amikor bármi nehézség vagy probléma közelített a Szt. Családdhoz, Máriának erőd adott a szívébe vésett tudat: nem történhet baj, - hisz velünk az Isten. És ezt érzik meg később az apostolok is, akik Jézus mellett biztonságban érzik magukat, - nem félnek a farizeusoktól, a főpap embereitől, a katonáktól (Péter még kardot is ragad...), - hisz velünk az Isten, velünk a Messiás. Mi baj történhetne?

Kedves testvéreim, mi is ezzel a tudattal kell, hogy elkezdjük a 2014-es évet. Szívünkbe vessük, és gyakran elgondolkodunk afelől, hogy velünk az Isten.

Nolai Szent Fülöpről jegyzik fel, hogy egyszer üldözői elől menekült, akik az életére törtek. Már-már úgy tűnt, hogy utol fogják érni, - amikor végső megoldásként Szent Fülöp egy falban lévő szűk nyílásba bújt be. Amikor az üldözők odaértek, látják, hogy az a nyílás be van szöve egy pók hálójától. „Ide biztos nem bújhatott - mondják - hisz elszaggatta volna a pókháló”. S azzal loholnak tovább, Szt. Fülöp pedig megmenekült.

Ez a kis történetet is taníthat minket a mai evangélium mondanivalójára. Ha elegendő a hitünk, ha Szűz Máriához hasonlóan, mindig lelki szemünk előtt tartjuk, hogy az Isten mellettünk van, akkor az Isten a

JANUÁRI ÜNNEPEK

1. szerda:	Szűz Mária, Isten Anyja, ÚJÉV
2. csütörtök:	Nagy Szent Vazul és Nazianzi Szent Gergely
3. péntek:	Jézus szent neve
5. vasárnap:	Karácsony 2. vasárnapja
6. hétfő:	Vízkereszt (Urunk megjelenése)
7. kedd:	Penyaforti Szent Rajmund áldozópap
12. vasárnap:	Urunk megkeresztelkedése
13. hétfő:	Szent Hiláriusz püspök, egyháztanító
15. szerda:	Remete Szent Pál
17. péntek:	Szent Antal apát
18. szombat:	Árpád-házi Szent Margit
19. vasárnap:	Évközi 2. vasárnap
20. hétfő:	Szent Fágán pápa és Szent Sebestyén vértanú
21. kedd:	Szent Ágnes szűz, vértanú
22. szerda:	Szent Vince diakónus, vértanú
24. péntek:	Szalézi Szent Ferenc püspök
25. szombat:	Szent Pál apostol megtérése
26. vasárnap:	Évközi 3. vasárnap
27. hétfő:	Mericci Szent Angéla
28. kedd:	Aquinói Szent Tamás áldozópap és egyháztanító
31. péntek:	Bosco Szent János áldozópap

legkilátástalanabbnak látszó helyzetekben is küld valami megoldást!

De a mai nap nem csak egy szép Mária-ünnep, hanem a **polgári új év első napja**. A szentírási részek mást is tartogattak számunkra, ami ezen a napon bátorító lehet. Az első olvasmányban, az Ároni áldás kapcsán maga az Úr ígéri: „Megáldom és oltalmazom őket!” Mi lehet bátorítóbb az új esztendő első napján, minthogy maga az Úr ígéri nekünk áldását és oltalmazó szeretetét.

De a második olvasmányban Szent Pál sorait hallhattuk: „Nem vagy tehát többé szolga, hanem fiú, és Isten kegyelméből örökös is!” Ez tovább erősíti bennünk ezt a bátorító jóérzést, hiszen Pál arra akar minket rádöbbenteni, hogy mi nem sakkgurák vagyunk Isten kezében, akiket úgy irányít, ahogy akar, sem pedig rabszolgái az Istennek, - hanem a kereszténységben Isten gyermekei lettünk, s ezáltal a Mennysország örökösei is.

De ahhoz, hogy egy gyermek jó gyermeknek bizonyuljon, és az örökséget elnyerhesse, a szülő kedvében kell, hogy járjon, és megtegye a szülő kívánságát.

És ez is programot ad nekünk az új év első napján. Mi is elmondhatjuk a Zsoltárossal: Íme, itt vagyok Uram, hogy megtegyem azt, amit kívánsz!”

Jó feltételként elhatározhatom a mai napon, hogy ennek a most kezdődő új esztendőnek minden napját úgy akarom eltölteni, hogy az Isten kedvében járjak.

Végül, a mai napon a Béke Világnapját is üli Egyházunk. 1968-ban VI. Pál pápa indítványozására január 1-jét a béke világnapjává rendelték, amikor különösen is a békéért imádkozunk. Láthatjuk a világban folyó háborúkat, polgárháborúkat, forrongást, terrorizmust, a rengeteg vérontást, és önkénytelenül is érezhetjük, hogy kötelességünk a békéért imádkozni. „Békét hagyok rátok, az én békémet adom nektek!” – mondta Jézus, és ezt a jézusi ajándékot a világ nemigen tudja megbecsülni...

Régi ének, mely Jézushoz, a Béke fejedelméhez szól: „Békét ad szívünknek, békét családunknak, békét nemzetünknek, békét a világnak!

- Először a saját szívemben kell békére törekedjek.
- Aztán a családban szétnézni: nem kellene-e rendeznem szeretteimmel a kapcsolatot?
- Imádkozni magyar népemért, hazámért...
- S csak ez után világbékéért könyörögni.

Újév napján tehát, van miért imádkozunk. Mária hitéért, azért, hogy sose felejtsük: az Isten közénk szállt, és örökre velünk marad. Imádkozni azért, hogy Isten hűséges gyermekeinek bizonyulhassunk, hogy elnyerhessük a mennyei örökséget. S imádkozni a béke kegyelméért szívünkben, családunkban, népünk körében és a nagyvilágban. Mária, Isten Anyja hallgassa meg imáinkat, és segítsen, hogy ennek az új évnek minden napja közelebb vigyen minket Krisztushoz és az általa megígért Örök Élethez!

Czank Gábor plébános

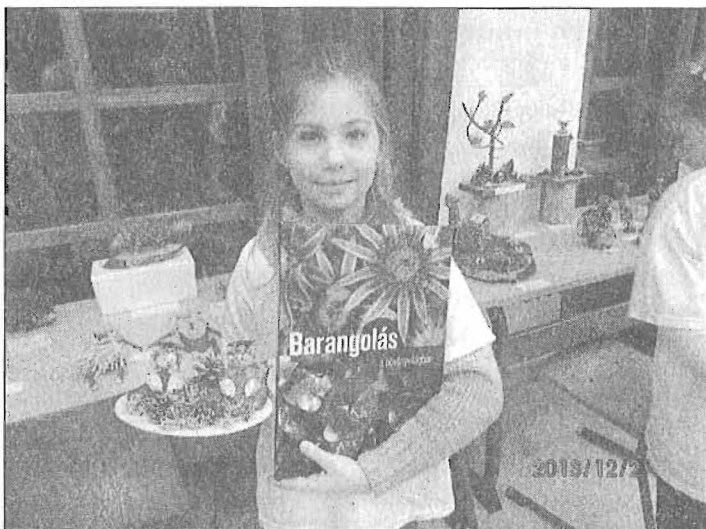
Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

„Tovább táncol a tobozmanó”

címmel a Déalföldi Erdészeti Zrt. Pályázatot hirdetett, melyen a 2. osztály Betlehem c. alkotása csoportos különdíjat nyert. Az eredményhirdetés december 2-án volt Gyulán, ahová lelkes kis csapattal érkezünk. A gyermekek nagyon izgatottak voltak, s kitörő örömmel fogadták a nyereleményt, amely egy egész napos erdei iskolai foglalkozás az osztálynak a gyulai erdei iskolában. Kis tanítványom, Kiszely Borbála „Zuzmótündérek” alkotása egyéni különdíjas lett. Értékes könyvjutalomban részesült. Ezúton köszönöm meg a szülők támogatását, segítségét.

Mészárosné Kiss Katalin
2. osztályos osztályfőnök

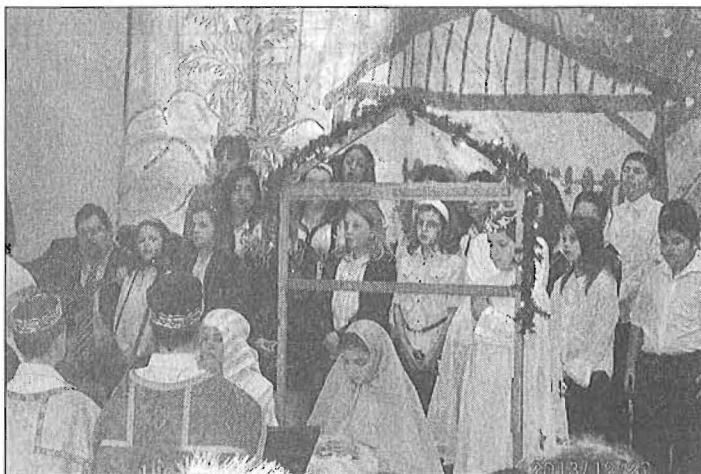

Pingpongverseny Gyomaendrődön és Csömörön

2013. december 13-án a Templárius Alapítvány körzeti asztalitenisz-versenyt rendezett. A játék délután öt órakor kezdődött és nyolc óra után fejeződött be. Az iskolánkból többen jelentkezünk, és jó eredménnyel zártunk.

2013. december 14-én, azaz másnap Pest megyébe Csömörre utaztunk országos asztalitenisz-versenyre. Hosszú utazás után végre megérkeztünk a csömöri sportcsarnokba. Átöltöztünk, majd bemelegítettünk a versenyre. A küzdelem 14 órakor kezdődött. Először ismertették a szabályokat, majd csoportmérkőzéseket játszottunk. Mindenki nagyon elszántan küzdött. A csoportból az első és második jutott tovább az egyenes kieséses szakaszba. Az iskolából részt vett még Szabó Dániel 7. és Rávai László 8. osztályos tanuló is, de nekik sajnos nem sikerült továbbjutniuk a csoportból. Nekem sikerült bejutni az egyenes kieséses szakaszba, majd bejutottam a legjobb hat közé. Egy nagyon nehéz mérkőzés állt előttem. Minden tudásomat és tehetségemet összeszedve sikerült megnyernem a mérkőzést, és beverekednem magam a dobogó harmadik fokára. Így országos harmadik helyezést értem el. Hazafelé hosszú út állt előttünk, de Szolnokon pihenőt tartottunk. Későn értünk haza, mindenki nagyon fáradt volt a küzdelmes nap és a jó versenyzés után.

Neibort Tibor 7. osztályos tanuló

„Ha Krisztus százszor is születne Betlehemben, Elvesznél, hogyha nem jönne el a szívedben.”

Ez az Angelus Silesius-idézet volt irodalmi összeállításunk központi gondolata 2013. december 15-én, advent harmadik vasárnapján. A ködös, párás idő ellenére szülők, gyermekek, ismerősök, érdeklődők gyülekeztek a város adventi koszorújánál, ahol diákjaink mellett Iványi László atya, hunyai plébános, tb. kanonok, iskolánk alapítója mondta el ünnepi gondolatait. A meghitt együttlétet ismét finom, forró tea és egy kis beszélgetés zárta.

A téli szünet előtti utolsó napon megrendeztük hagyományos Karácsonyváros ünnepségünket. A karácsonyi vásár forgatagában gyermek-felnőtt által készített díszeket, kopogatókat, színes ajándékokat lehetett venni, majd megkezdődhetett a délutánt betöltő műsor. Alósaink egy erdei jelenetben a Mikulásról és a nyuszikról meséltek. A harmadik-negyedik osztály - hagyományainknak megfelelően - a betlehemest adta elő. Míg felsőseink Szent-Györgyi Albert imájából készített képes-zenés-verses összeállítást. Közös énekléssel, igazgató úr záró szavaival ért véget karácsony örömeire hangoló ünnepségünk.

Iskolakóstolgot a Szent Gellértben

Hagyományainkhoz híven ebben az évben is iskolakóstolgotra hívtuk a leendő első osztályos gyermekeket és szüleiket.

Mivel ez a nap december 5-re esett, így a kis ovások nagy meglepetésére még a Mikulás is meglátogatta őket. Több állomáson próbálhatták ki magukat. Elsőként ügyes kis kezeik segítségével Mikulást készítették, majd megismerkedtek Mikulás apó igazi életével. Bevezettük őket az interaktív tábla rejtelmeibe is. Nagy örömmel színezték és díszítették fel a mesebeli karácsonyfát. Ezután minden kis óvoda nagy öröme a tornateremben felállított akadálypálya feladatainak megoldása következik. Ezen az állomáson kellemesen el is fáradtak. Befejezéséppen egy kis uzsonnára hívtuk meg őket, ahol mindenki a saját maga által feldíszített szendvicset fogyaszthatta el. Végül egy újsággal és emléklappal térhettek haza.

Nagy szeretettel várunk benneteket a tavaszi rendezvényünkre is!

Ismerkedés az interaktív táblával

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczy Géza

ÁRPÁD-HÁZI SZENT MARGIT

szűz (január 18.)

1242-ben született Spalatóban (ma Split, adriai város), Klissza várában (Dalmáciában, a mai Horvátországban), ahova a tatárjárás elől menekültek. Szülei voltak: IV. Béla király és Laszkarisz Mária, testvérei: Boldog Kinga, Boldog Jolán, és Boldog Konstancia.

A tatárjárástól szerencsésen megmenekülve Istennek nevelték Margitot, fogadalmat tettek, hogyha az ország

megmenekül, lányukat teljesen Isten szolgálatára szentelik. Már három évesen dominikánus apácák nevelték, Veszprémben. Tízévesen a Nyulak szigetére a dominikánus apácákhoz került, fogadalmat tett. A munkákból kivette a részét, nem válogatott, igénytelen volt. Betegeket ápol. Dinasztikus házassági ajánlatokat utasított vissza.

1261-ben örök fogadalmat tett. Önfegyelmezés, a keresztény szeretet gyakorlása, teljes Istennek adottság, a legalacsonyabb szolgáló munka, hősies vezeklés és a családi béke munkálása jellemezte életét. A kemény munka és önmegtágadás, valamint családi tragédiák legyengítették, súlyos beteg lett, tizenkét napi szenvedés kioltotta életét.

Szentség hírében halt meg 1271. január 18-án a Nyulak szigeti (ma Margit-sziget) kolostorban. 1943. november 19-én avatta szentté XII. Piusz pápa. Hamvai ma is a (róla elnevezett) Margit-szigeten nyugszanak.

(Iványi László: 200 éves az Endrődi Szent Imre templom)

ADOMÁNYOZÁS

Az Élet Másokért Egyesület 2013. december 20-án du. 14 órakor rendezte meg a XII. „Segítsünk a rászoruló Gyermekeken” elnevezésű adakozási ünnepséget a gyomai Jézus Szíve Katolikus Templomban.

Az ünnepség keretében 25 olyan gyermeket és családjaikat ajándékoztunk meg, ahol tartósan beteg gyermeket, gyermekeket nevelnek.

Az esemény fővédnöke Várfi András polgármester úr volt.

Jelenlétével megtisztelte az ünnepséget Dr. Dénes Zoltán kanonok, egyetemi tanár, Újiráz plébánosa.

Dénes atya beszédében hangsúlyozta az egymásra figyelés fontosságát, míg polgármester úr a szeretet értelméről beszélt a karácsony jegyében.

A résztvevők meghallgathatták Kuttenberg Anikó zenetanárnő gyönyörű hegedűjátékát.

Ezt követően a hagyományosnak mondható gyertyagyújtásra került sor, melynek keretében Czank Gábor helyi plébános úr az adventi koszorúról meggyújtotta a segítők gyertyáit, akik a gyermekek ajándékba kapott gyertyáinak adták át a lángot.

Mindeközben kántor úr közremű-

ködésével gyönyörű karácsonyi ének hangzott fel.

Egy szülő gyermekével köszönetet mondott az önzetlen segítőknek, adakozóknak.

A családok nehézségeinek, örömeinek, az adományozók és segítők neveinek elhangzása után került sor az ajándékok átadására.

Az ajándéksomag tartalma igen értékes lett, tartalmazott édességet, gyümölcsöt, tartós élelmiszert, kalácsot, szaloncukrot.

Közös imádság és a Himnusz elhangzása után minden család hazaindult, de a templomajtóban még mindenkit várt szaloncukor és egy kosár játék, melyből mindenki tetszése szerint választhatott.

Köszönettel tartozom mindennek előtt a Családomnak, akik végig támogatták munkámat, valamint azoknak, akik nélkül nem jöhetett volna létre ez a meghitt ünnep: az adományozóknak, a segítőknek.

Gyomaendrőd, 2013. december hó

Vaszko Sándorné
elnök

Adományozók - 2013.

Binges Etelka
Binges Vince
Czinó Erika és családja
Dankó Béla
Dombos László és családja
Dr. Dobó Katalin
Dr. Giricz Katalin
Dr. Palya József és felesége
Dr. Szonda István
Gulyás-Kis Sándor és felesége
Gyuricza Anikó
Hunya Elek
Hunyai Karitasz
Iványi Lajosné
Iványi László – Hunyai plébános
Kner Imre Gimnázium diákjai és tanárai
Kónya István és felesége
Krucsió Zsuzsanna és Gellai Tamás
Márton család (Zrínyi utca)
Monostori Krisztina
Nagy Ernőné
Papp István és családja
Rostélyos Kft- Nagy László
Sikér Kft
Szilágyi család (Zrínyi utca)
Tímár Imréné – varrónő
Tímár Miklós
Tóthné Kovács Edina- virágbolt
Uhrin Emese
Újházi Ernőné
Várfi András
Varga Mátyás
Városi Egészségügyi Kp.
Vaszko Kata
Névtelen adakozók

A HUNYAI KONFERENCIÁRÓL

Mátyus Aliz:

„e nélkül a hátszág nélkül nem létezhünk”

Az idézet földimtól-barátnőmtől származik, aki folyamatos olvasója a Szín – Községi Művelődés c. folyóiratban az ország polgármestereivel és civil közösségek vezetőivel készített beszélgetéseimnek, s drukkol. Hogy ezeket ne csak ő és a Nemzeti Művelődési Intézet lapjában olvassa, hanem egyszer csak az országos médiától – tévé, rádió – is lássa, hallja. Szerinte kell, hogy egyszer csak felfigyeljenek arra, hogy ezeknek az embereknek a hátszágot teremtő tevékenysége nélkül nem ilyen lenne az ország. S ha belátnák és láttatnák, sokat tehetnének épp az ellen, amivel – kedvesgőnek – manapság telekürtölik a világot.

Amióta tavaly Hunyán jártam, csak az járt a fejemben, miként lehetne megszólítani az ország polgármesterei közül azokat, akiket ösztönözhetne egy társuk, akinek sikerült Hunyát, ezt a 600-nál nagyobb lélekszámú települést lakosai számára – és talán mindnyájunk szerint ez a legnagyobb dolog – vonzó, szeretni való faluvá tenni. Ahol jó élni.

Petényi Szilárdné polgármester asszony tanított a faluban, volt iskolaigazgató, s ezt követően lett a falu polgármestere. Hiteles ember volt a lakosok szemében, ezért választották meg, s rátermettnek láthatják őt polgármesterként fiataltól az öregekig azok, akik egyszer is közvetlenül összekapcsolódtak és együttműködtek vele, s azok is, akik a falu mozgásán, állapotán, képén keresztül érzékelik faluvezetését. Ő azok közé a polgármesterek közé tartozik – s köztük a legjobb női polgármesterek – akik falujuk gazdái. Úgy figyelik és csoportosítják a teendőket, ahogy azt egy gazda szeme megkívánja, nem mindegy a sorrend. Legelső a biztos megélhetés – a falu minden lakosa számára. És persze, ennek biztosítása, a mód és a viszony, ami ezt befolyásolja, se mindegy. Hunyán az öregek elsősorban megbecsülésnek örvendő asszonyok és férfiak, mint a falu sajátosságát adó értékörzők. Ezért természetes a nekik kedvezés – akár a faluban termelt terményekkel is. Megbecsülés illeti a faluban azokat, akik termelnek, mert megalapozzák a falu megélhetését. Az ő terményeikből jut a közétkeztetésbe, s azoknak az idős családoknak, ahol az asszonyok még tudnak otthon főzni, szívesen főznek, mert tudják, hogy a család melegét a konyha melege is adja. Ugyan az iskoláskorúak ma már át kell, hogy buszozzanak a szomszéd

faluba, és csak óvoda működik gyerekintézményként, de az olyan jól, hogy megalapozza a kicsik faluhoz kötődését. Iskolás korban, legyenek egyetemisták is, a gyerekeket, a fiatalokat nem csak a család várja haza, hanem a falu is. És mit is tarthatnánk nagyobb dolognak, mint a háttér. A családot, a kortárs közösséget, az egyházi közösséget, a faluét. Biztos háttérrel könnyebb a kimozdulás, pontosabb a fontos élethelyzetekben születő döntés. Hunyán mindenki érti és érzi a munka értékét, értelmét, s jótékony hatását. A polgármester asszony együtt büszke a közmunkásaival – akik, vagy akiknek a gyerekei a tanítványai voltak – a parkjukra, a játszótérükre, az utcanév tábláikra, padjaikra, leülő helyeikre. Ahogy ő elmondja a falu öregeiről, hogy ők igazították el a falu világában, amikor 38 évvel ezelőtt, diplomásokként a férjével együtt – aki mezőgazdasági mérnök – megérkeztek a faluba, ugyanúgy fogják megemlegetni őt a hunyaiak, mindenért, amit neki és az ő polgármestersége alatt törtéteknek köszönhetnek. Megtartani mindent, és teremteni mindent, ami abban segít, hogy mindenki tovább nézzen önmagánál, a saját családjánál – ami segít meglátni a másoknak hiányzókat, és fogékonyra tesz arra, hogy adjon az ember, minél többet és minél önzetlenebbül, mert megérezte, hogy az élete, annak értelme, annak biztos szépsége múlik ezen. Erről beszélt – a folyamatról, amin a falu a vezetése alatt átment – Petényi Szilárdné az összejövetelen, erről a másik, hasonló egységben gondolkodó ember, Iványi László atya, erről szóltak a kisebb egységek vezetői és a falu lakosai.

És teljesült a vágyam. Interneten közzétettük és velünk tölthette el a konferencia

idejét, aki értesült róla, aki fontosnak találta, aki ráért – december 11-én, 10 órától 14 óráig. És akihez csak most jut el a híre, megnézhetni a két rendező – a Nemzeti Művelődési Intézet és Hunya – honlapjára legkésőbb január második hetében felkerülő videót. Mert néha csak egy hangulat hiányzik ahhoz, hogy fontos dolgok jöjjenek létre. Néha csak egy-egy láncszem, hogy minden, ami a jóhoz kell, összeérjen. Szeretettel töltöttük időnket, s ezért termékenyen. Elmondtam, ami köthető volt, s amit íróként és falukutatóként tapasztaltam útjaimon „Magyarország újralfedezéséért”. S mindnyájunk öröme, s a hangot köszöntőjével megadva a rendezvényt megtisztelte jelenlétével Závogyán Magdolna a Nemzeti Művelődési Intézet főigazgatója. Velünk volt Andó Ágnes a Gyomaendrődi Járási Hivatal vezetője, valamint Varga-Sipos Andrea az NMI Békés Megyei Irodájának munkatársa.

Rajtuk is múlik, mit és mennyit profitál egy konferenciából – majd a videó által is – a megye, az ország.

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szanka István

Tisztelt Olvasó!

2014-ben emlékezünk meg az első világháború kitörésének 100. évfordulójáról. A 20. század hazánk történelmében a társadalmi változások, a folyamatosan változó politikai rendszerek évszázada volt. A 19. század utolsó negyede és a századforduló dinamikus fejlődése, a polgári értékek erősödését eredményezték. Városaink és falvaink képe megváltozott, az országos építkezések, a technikai fejlődés áiformálta az emberek gondolkodását. Ebben a változó közegben az elavult monarchikus gazdasági struktúra már nem tudta felvenni a versenyt más európai országokkal. Az 1910-es évektől kibontakozó gazdasági válság, pedig az addig ismeretlen méretű világégésbe sodorta a világot. Az endrődi plébánia História Domusának 1914-es bejegyzéseiből idézünk, melyek a háború eseményeit és annak endrődi vonatkozásait rögzítették. Az idézetek a Szent Imre Plébánia Historia Domusának 177-178-179. oldaláról származnak.

„1914.

- Június 28-án borzalmas hír – a trónörökös meggyilkolása – járta át az egész országot. Ferenc Ferdinánd trónörökösét és nejét Hohenberg Zsófiát Szarajevóban, Boszniában egy Princip nevű szörnyeteg revolverrel meggyilkolta. Az egész országra mélységes gyász borult, mely egy áldásos jövő minden szép reményét megsemmisítette, s eltemette...

- Július 26. Szent Anna napján hirtelenül részleges mozgósítás rendeltetett, majd 1914. augusztus 1-én általános mozgósítás is. Kitört az I. világháború Szerbia és Oroszország ellen. Fegyverbe be lett híva az egész tartalék és népfelkelők 20-42-ig. Óriási tömegekben hullámozott a nép, ki-ki a maga hadfelszerelési helyére. Általános izgatottság és lelkesedés szállta meg a népet, zenével és énekszóval járták be az utakat és lelkesítő hazafias beszédeket tartottak. A bevonuló katonák mindnyájan meggyóntak és megáldoztak. Külön szentmisét hallgattak prédikációval. Imakönyvek és kis megszentelt érmecskékkal megajándékoztattak.

A hadba vonult katonák hátrahagyott családjaik felségítésére megindult a „segélyakció”. A templomban, pedig egy gyűjtő persely állíttatott.

Alig tört ki a háború, az árak mindenütt hallatlan magasra felszöktek, a búza ára Budapesten 32 korona. A vonatok és a posta nagyon rendetlenül közlekednek, az újságok és levelek elkésve érkeznek...

- A rettenetes világháború lángba borította csaknem az egész Európát. Nemzet nemzet ellen, milliók milliók ellen véres öldökléssel küzdenek. Németek a franciák, angolok az oroszok ellen, osztrákok, magyarok, szerbek, oroszok és franciák ellen, rémületes módon egymást gyilkolva s pusztítva, úgyszólván megsemmisítéssel egymást fenyegetve. Óriási harcaink vannak a gonosz szerbekkel és montenegróiakkal. Súlyosak a mi veszteségeink úgy északon, mint délen. A jó Isten irgalmazzon nekünk! Nyitva áll a templom egész nap szentségimádásra, hogy megkérleljük és kiegészítjük a Mennyei Atya haragját. Ne add a gonosznak Uram, a Tebenned bízókat lelküket! A háború váltakozó esélyei

határozott eredményt még nem mutatnak föl. Szerbiában több igen véres ütközet volt, úgy Oroszországban, illetőleg Galíciában. A muszkák elfoglalták Lenberget, Czoroviczot Bukovinában, több ízben betörték a Kárpátokon át az országba, irtóztató pusztításokat tettek Ung, Berg, Mármaros, Szepes, Beszterce Naszód megyékben. A háború testvére a kolera! Egyes vidékeken felütötte a fejét. Hazánk északi részében nálunk, Váradon, Gyulán, Csabán, Gyomán, sőt Endrődön is több megbetegedés történt, de hála az erélyes óvintézkedéseknek csak egy eset végződött halállal...

- Október 12. 3.414/1914. számú főhatósági intézkvény a háborúra való feljegyzéseket rendeli, nevezetesen a sebesültek számát, az iskolák felhasználását hadi kórházakra, a hadi segélyezési ügy, az elesettek száma, befolyása a hitéletre, szentséglátogatás és gyakori áldozásra nézve, maga a pap minő tevékenységet fejtett ki minden irányban, stb. Mindezekről a háború után jelentés teendő!

A sebesültek részére az Országos Vöröskereszt Egylet igazgatóságának több ládában ágynemű és fehérnemű nagy mennyiségben küldetett, az iskolás gyermekekkel hósapkákat, kéz- és térdmelegítőket köttettünk és zsákokban szárított mezei szeder levelet teának küldtünk. A sebesültek javára a Katolikus Kör egyik szobáját kórháznak rendezte be és 6-10 beteget látott el, úgyszintén az Ipartestület nyolcat, a zsidók, pedig négyet, Ósapay gyógyszerész saját házában 5 sebesültet szállásolt és étellemezett. Végre községünkben is megalakult a Vöröskereszt Egylet. Az alapító (40 korona), rendes (évi 2 korona), rendkívüli (1 korona) tagok száma: 180, elnöke a plébános, alelnök Kovács Pál, községi bíró. Elnöknő Szendrői-Kozách Sarolta, alelnöknő Dr. Kovács Péterné, 12 tagú választmány. A kórház céljaira berendeztetett a Vida-féle Szegényház, ahová csakhamar 40 sebesült nyert elhelyezést. A lakosok bámulatos ügybuzgósággal és szeretettel vetélkedtek a szegény sebesült katonák ellátásában. Nagymennyiségű élelmiszert és ruhát, ágyat ajánlottak, valamint a templom állandóan a sebesültek javára szolgáló pénzeszközébe befolyó segély lehetővé teite a sebesültek rendszeres ápolását és ellátását...

- November 3. Főhatósági rendelet értelmében, az egész egyházmegyében ünnepélyes Requiem tartatott a csatákban elesett vitéz katonáink lelki üdvéért.

- November 16-án az egész országban I. hadi-kölcson jegyeztetett, Endrőd is kivette a maga részét ezen hazafias mozgalomban. A község maga 30. 000 koronát jegyzett. Zelinka János plébános a sajátjából 6. 000 koronát, a káplánok: Peszeki Gergely, Paulik Béla és Glacz Mihály fejenként 100 koronát.

- November 25-én ünnepélyes hálaadó Istentiszteletet tartottunk, hogy 39 endrődi fiú csodával határos módon megmenekült a sabaczi véres csatában. A muszkák további betörései Ungba és Zemplénbe mindenütt borzasztó pusztításokat visznek véghez.

- December 1-én Belgrád bevétel! Általános volt az öröm ezen első sikeren, sajnos azonban nem tartott sokáig, mert egy néhány nap múlva Kragujnácnál – valószínűleg vereség és uralás következtében – visszavonulás történt és Belgrád ismét a szerbek kezébe került vissza!"

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

A gyomai református vallású lakosság ki- és beházasodási szokásai 1780-1830 között – II. rész

1787. február 7. Szentesi lakos Asztalos János 22 esztendő s vette feleségül a gyomai lakos Novák Márton hajadon leányát 18 eszt. Juditot.

1787. április 16. Berényi lakos özvegy Bíró János vette feleségül gyomai lakos Kováts András özvegyét Laki István menyecske leányát Katát. (Azért menyecske leányát, mert megözvegyült s nem lehetett „hajadon”, de feltüntette a bejegyző lelkész a leánykori nevét is. Az özvegyeknél szemérmesen, legtöbb esetben lemaradt a kor feltüntetésére.)

1787. április 16. Szoboszlón született, de gyermekétől fogva itten Gyomán szolgáló Balogh István vette gyomai lakos Oláh András hajadon leányát Erzsébetet 18 eszt.

1787. október 3. Csökmöről való özvegy Kováts Mihály vette Szabó Márton gyomai lakos özvegyét Tóth Annát.

1787. november 19. Gyomai legény Ágoston Péter fia György vette Törös János Szentesről jött árva menyecske leányát Sárát.

1787. november 28. Körözs-Ladányi lakos Csatári Mihály vette gyomai lakos Varga Gergely özvegyét Szabó Erzsébetet.

1789. november 25. Leányok tanítója Szendrei Péter vette magának feleségül Kis-Uj-Szállási lakos Ary András hajadon leányát Sárát.

1789. december 2. Bálint Szabó János gyomai lakos mostoha fia Szabó János vette feleségül ványai lakos Szabó János árva hajadon leányát Erzsébetet.

1790. dec. 8. Sallai András gyomai legény fia János 25 eszt. vette feleségül Néhai Túrkevi lakos Füleki István mostan gyomai lakos Csapó Mihály házában szolgáló hajadon leányát Katát 20 eszt.

1790. márc. 3. Túrkevi lakos Péter István vette Szappanos Mihály gyomai lakos özvegyét Olajos Annát.

1790. ápr. 14. Kelemen György vette Bihar vármegyei Szent-Jóbi (Szentjobb) Prédikátor Kabai János törvényesen elvált özvegyét Szilágyi Juditot.

1791. január 9. Túri lakos Vég Pál vette néhai gyomai lakos Dobozi Kováts István özvegyét Nagy Sárát.

1792. január 11. Ványai lakos Csáki István fia Mihály vette feleségül Gyoma helysége főbírája Szilágyi Mihály hajadon leányát Ilonát 16 eszt.

1792. június 25. Békési lakos Csatári Sámuel vette feleségül gyomai lakos Nyilas Mihály özvegyét Kováts Sárát.

1792. november 28. Gecsei Mihály mostoha fia Nagy Ferenc vette feleségül Túrkevi lakos Fábián István hajadon le-

ányát Erzsébetet (utódai lettek a Gecsei Nagyok azaz G. Nagyok, a Gecsei anyai ági nagybátyjáról, felnevelő apjáról ragadványnevként maradt rá s később is többnyire Gecseinek mondták a család leszármazottait. A Hősök útja 57. sz. alatti ház is Gecsei-féle házként volt ismeretes, s mivel 1848/49-ben G. Nagy István honvédként szolgált, később is a büntetések ellenére háromszínű tollat hordott a kalapja mellett, még Tollas Gecsei-nek is mondták őket, megkülönböztetve a többi Gecseitől. Ilyenformán több család „örökölt” Gyomán „ragadványnevet”, mivel az árván maradt gyerekeket a család valamelyik tagjának kötelessége volt felnevelni.

1795. október 26. Tökés Pál vette néhai Tarcsai lakos Deák János özvegyét Nyitrai Ilonát ki is Gyomáról került Tarcsára aszszonynak.

1798. december 1. Nyilas János vette néhai Berényi lakos Szabó Mihály özvegyét Kováts Erzsébetet.

1795. december 2. Nyiri István fia János 21 esztendő s vette néhai Békési lakos Vésztűi János özvegyét Sebők Nagy Rebekát 21 eszt. gyomai születés.

1796. febr. 17. Gyomai lakos Vintze Pál hozta Túrról Néhai Túri lakos Egei István özvegyét Gyalog Katát.

1796. november 15. Vitkai Mihály gyomai lakos vette feleségül Pacséri lakos (újra telepítés a Bánságban) néhai Lévai István özvegyét Czeglédi Annát (aki gyomai születés).

1796. december 7. Molnár Mihály fia Mihály gyomai legény vette feleségül Ványai lakos nemes Gyáni Gergely hajadon leányát Mária.

1796. november 30. Kurutsó Mihály szolgálja Komádi lakos Házi István fia Ferenc 22 eszt. vette néhai Körösi Papp István gyomai lakos árva hajadon leányát Ilonát 19 eszt. (A körülményes azonosítás azért is került rögzítésre, mert az illető gazd'uram – szokásjog alapján – állta a szolgáló legény lakodalmi költségeit.

1797. febr. 1. Tarcsai lakos Czigány Legény Czinczár László 27 eszt. vette feleségül gyomai lakos Czigány Leány Dina Mihály hajadon leányát Zsuzsánnát 17 eszt.

1797. febr. 1. Gecsei István fia György vette néhai Török-Szent-Miklósi lakos Lénaárt András mostan Túron tartózkodó árva hajadon leányát Erzsébetet.

1797. dec. 28. Tarcsai lakos Jenei István vette Vatai János özvegyét Csábuly Erzsébetet.

1798. okt. 24. Jász János Balogról (Alsó-és-Felső Balog) Gömör Vármegyéből 28 eszt. vette néhai Bácsi János árva haja-

don leányát Erzsébetet 20 eszt. (Számos gyomai család ősei húzódtak fel a török hódoltság alatt Felvidéki vármegyékbe s majd onnan jöttek vissza az újra megülés idején.)

1799. aug. 6. Makói Prédikátor Etsedi Miklós vette Debreceni lakos Nagy Mihály mostan helységünkben tartózkodó hajadon leányát Juliánnát.

1799. november 27. Szabolcs Vármegyében lévő Szalóka nevű helységből 14 esztendő s korábban atyafiaihoz árvaságában helységünkbe Gyomára lejött Papp Mihály 27 eszt. vette Szabó Mihály hajadon leányát Juditot 20 eszt. (A hódoltság utolsó évtizedében a gyomaiak egy része felsőszabolcsi részekre húzódott s onnat jött vissza, ottaniakkal rokonsági kapcsolatokkal.)

1799. november 19. Nemes Bihar Vármegyében Szent-Jánosi lakos Füle István vette néhai Vésztűi Balog Mihály özvegyét itteni születésű özvegyiségben itt tartózkodó Bíró Rebekát.

1800. ápr. 30. Bódvai István gyomai lakos vette néhai szeghalmi Prédikátor Literáti József özvegyét Kiss Mária.

1800. május 5. Tálás István katona, királyi felség engedélyével azt megnyervén vette öcsödi legény ugyan csak volt katona Áfra István özvegyét Hamza Sárát.

1800. november 11. Kiséri Kiss Mihály vette Szent-Márton-Kátai néhai lakos Kovács Mátyás özvegyét Szabó Zsuzsánnát (Ez a házasság Jászságból Gyomára szakadt családok rokonsági kapcsolatára utal, mert a „Kiséri” ragadvány név azt jelöli, hogy a Jászkisérről az egeri érsek által elűzött reformátusok leszármazottja, ilyen volt még a Kiséri Házhelyük után Kiséri Körözsparti Szabó família).

1802. nov. 3. Hód-Mező-Vásárhelyi lakos Bánfi Mihály vette Kolompár Pál árva hajadon leányát Katát, cigányleányt.

1804. május 23. Csósz Szabó István 48 eszt. vette Csegérről (Tiszacsege) szakadt Sáfár István özvegyét 32 eszt. Papp Erzsébetet (Csósz Szabó István nékem szépöregapám, akinek első felesége volt dévaványai nemes Csatári Zsuzsánná s e házasságból ered a felmenőim sora.)

1808. febr. 24. Itteni gyomai káplán (segédlelkész, egyúttal a lányok tanítója) Szekszárdi Sándor vette Túrkevice Koska János özvegyét Ölbei Zsuzsánnát. (Az endrődi határba tartozó Csejt kertészközség mint Gyoma filiája lakosait is Gyomán anyakönyvezték.)

SPORT

A labdarúgók őszi szezonjának értékelése

A Gyomaendrőd FC elnöksége a 2013-2014. évi labdarúgó-bajnokságban a felnőtt csapat számára a biztos Megyei I. osztály megtartását tűzte ki célul, de bízunk az első tíz hely valamelyikének megszerzésében. A játékosállományban az idősebb korosztály került többségbe, sajnos a csapatból korosztályok hiányoznak vidéki vagy külföldi munkavállalás miatt. Az évadot ismét új edzővel kezdtük, Árgyelán János személyében egy igen sikeres játékos múlttal rendelkező edző került a csapat élére.

A bajnokság augusztus 10-én indult tizenhat csapat részvételével.

A bajnokság őszi szezonja nehezen indult a csapat számára, mindez már látható volt a felkészülés során is, hiszen nehézkeseen állt össze a csapat, többen eligazoltak, ill. vidéki és külföldi munkavállalás miatt is távoztak fiatal játékosok. A távozók pótlása pedig nem sikerült maradéktalanul. A szezon közepére azonban magára talált a csapat, és elkezdtek a bajnoki pontok gyűjtését. A menet közben betervezett pontoktól mindössze hárommal maradt el a csapat. A gyenge kezdést így sikerült kijavítani a végére.

Az elért eredmény pályaválasztóként:

9. Gyomaendrőd FC 7 mérk. 3 győz. 3 dönt. 1 ver. 16-13 12 pont

Az elért eredmény vendégként:

11. Gyomaendrőd FC 8 mérk. 2 győz. 0 dönt. 6 ver. 10-22 6 pont

Az elért eredmény összesítve:

10. Gyomaendrőd FC 15 mérk. 5 győz. 3 dönt. 7 ver. 26-35 18 pont

A hét hazai mérkőzésen mindössze egy vereséget szenvedtünk, az azonban igen fájó volt, hiszen az utolsó előtti csapattól kaptunk ki biztos vezetést követően. A bajnokságot három hazai döntetlennel kezdtük, majd a szezon közepén volt sorozatban három győzelem, ebben az időszakban tetszetősen és jól futballozott a csapat.

A nyolc idegenbeli mérkőzésen sajnos kevés gólt lőttünk és kevés pontot is szereztünk, itt szerepelhetett volna jobban is a csapat.

Összegzésként az őszi elmondható, hogy lassan lendült ugyan játékba a csapat, de a szezon közepétől már magára találva gyűjtötte a bajnoki pontokat, ezzel elérve, hogy a középmezőnybe végezzen. A téli szünetben azonban a nyáron elmaradt igazolásokat feltétlen meg kell lépni, hogy a távozók egy részét sikerüljön pótolni, ne kerüljünk a tavasz során lehetetlen helyzetbe. A kitűzött cél eléréséhez tavasszal is keményen meg kell dolgozni, egy jó téli felkészülés után ez azonban nem lesz elérhetetlen. Ehhez a csapaton belül összefogásra és jó szereplésre lesz szükség.

Az ifjúsági csapat őszi szereplése:

Az elért eredmény pályaválasztóként:

9. Gyomaendrőd FC 7 mérk. 3 győz. 1 dönt. 3 ver. 17-21 10 pont

Az elért eredmény vendégként:

10. Gyomaendrőd FC 8 mérk. 3 győz. 0 dönt. 5 ver. 11-36 9 pont

Az elért eredmény összesítve:

11. Gyomaendrőd FC 15 mérk. 6 győz. 1 dönt. 8 ver. 28-57 19 pont

Ifjúsági csapatunk Gál István edzővel kezdte a felkészülést a szezonra. Sajnos azonban a felnőtt csapatnál lévő létszámgond több alkalommal is az ifjúsági csapatnál csapódott le. Többször is több játékos a felnőtt csapatnál szerepelt egy-egy hét végén, ez sajnos az eredményekben is megmutatkozott. A szezon vége előtt az edző is távozott, sajnos egészségügyi problémák miatt kellett az edzőséget szüneteltetni.

A hazai mérkőzéseken hullámzóan teljesített a csapat, túl sok gólt kapott, emiatt nem számolt vereségek következtek be.

Idegenben sem ment jól a csapatnak a kevés lőtt gól mellett több nagyarányú vereség következett be, ezáltal a bajnoki pontok száma is sajnos kevesebbre sikerült.

Az őszi elmondható, hogy miután a csapat kapusa a felnőtt hálóját őrizte, attól kezdve már nagyon hullámzó teljesítményt nyújtottak, így aztán a végeredmény is a középmezőnybeli tizenegyedik helyezés lett.

Az U-16 korosztályú csapat őszi szereplése:

Utánpótlás csapatunk Pelyva Miklóssal kezdte a felkészülést az újabb bajnoki évre. Most sem volt könnyű feladata, hiszen ezt a korosztályt évről évre újjá kellett szervezni, de talán most úgy látszik, hogy az összeállt csapattal hosszabb távra is lehet tervezni. Korosztályukban fiatal az állomány, össze kellett szokniuk, a tavasz talán már sikeresebb lehet a számukra. Tőlük a következő évben várható jobb eredmény.

12. Gyomaendrőd FC 13 mérk. 4 győz. 0 dönt. 9 ver. 28-47 12 pont

Az elnökség megköszöni a csapatok tagjainak és edzőinek az egész éves hozzáállást, a szurkolóink biztatását, valamint támogatóink segítségét, akik áldoztak a gyomaendrőd labdarúgásért.

Fülöp Zoltán

Tisztelt Fogadóink!

Ezúton tájékoztatom

Önököt, hogy a
lottózó

új helyre költözött, Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz. alá.
Megújult környezetben, de továbbra is sok nyerési lehetőséggel és eséllyel várjuk játékos kedvű fogadóinkat!

**Minden kedves fogadónknak szerencsében gazdag,
boldog új évet kívánunk!**

Oszlácsné Kati

Egészségről-betegségről

A parlagfű jelentősége más megközelítésben

Dr. Macsári Judit vagyok, Gyomaendrődön dolgozó házi orvos. Ebben az újságikkben szeretnék néhány hasznos sort írni egy napjainkban zömében negatívan megítélt, nem gyom-vagy gaz-, hanem sokkal inkább gyógynövény történetéről, tulajdonságairól, felhasználásával kapcsolatos néhány tudnivalóról és a szervezetre gyakorolt hatásairól.

A parlagfű (latin neve: *Ambrosia artemisiifolia* et *trifida*) Európában is megtalálható, vadon élő gyógynövény. Általában elhanyagolt földeken, utak mentén él, legtöbbször csoportosan. A parlagfű az intelligens növények közé

tartozik, mivel a megműveletlen szántókon 4-5 év után fokozatosan átadja helyét a többi növénycsoport számára, védve ezáltal a földeket a kiszáradástól, sivatagosodástól.

Szemben a mai téves megítélésével, az ókori emberek tisztában voltak a parlagfű valódi jelentőségével. Az ókori mitológiában ambróziaképpen említik, mely az istenek kedvenc italaként és táplálékaként a szellemi emelkedettség és a hosszú élet fenntartásához szükséges.

Telihold idején érdemes gyűjteni, tiszta, nem szennyezett helyről, lehetőleg napsütéses kora délutáni órákban - főképp amennyiben tárolni szeretnénk. Azonnali felhasználásnál is figyelembe kell venni, hogy újhald felé csökken a növény hatásere. A növény friss hajtásának felső harmadát gyűjtsük, amikor a parlagfű még nem virágzik vagy magzik fel. Évente érdemes megújítani a gyógynövény-raktárkészletünket.

A levelek és a száraz szárítása száraz, árnyékos, szellős helyen történjen. Lezárt, lehetőleg zöld színű befőttes üvegben tároljuk.

A parlagfű vizes oldatát kell fogyasztani tea vagy forrázat formájában. Teakészítésnél a vizet felforralljuk, majd a szárított parlagfüvet leforrázzuk, 5 percig állni hagyjuk az oldatot majd leszűrjük a teát. 2,5 dl vízhez számoljunk 1 teáskanál szárított parlagfüvet. Vigyázzunk, hogy a gyógynövényes oldataink és szárított növényeink fémmel ne érintkezzenek! Érdemes üveg- vagy mázas kerámia edényeket, műanyag szűrőket használni. A langyos oldatot egy kiskanál mézzel lehet ízesíteni; cukrot, citromot semmiképp ne használjunk!

A parlagfű hígabb oldata hasznosabb, mert hígítással fel erősödnek hatásai, így a növényi hatóanyagot nagyobb mennyiségű vizes oldat formájában vigyük a szervezetbe. Bármely gyógynövény esetén ismert vizes vagy alkoholos oldat (tinktúra) használata. A tinktúrák a hatóanyagot nagyobb mennyiségben tartalmazzák. Belsőleg cseppes formájában vagy külsőleg bedörzsölőként válnak hasznossá.

Az ambrózia legfontosabb tulajdonságai közül megemlíten-dő általános erősítő, energetizáló, erőnlétfokozó, közérzetjavító, immunerősítő, általános szövet-és nyiroktisztító, daganatot gyógyító hatása. Felerősíti, potenciózza a vele együtt fogyasztott gyógynövények, gyógyszerek hatását.

Májtisztító, így sárgaság, gyulladós májbetegség esetén javasolt híg vizes oldatának nagy mennyiségű fogyasztása. Normalizálja az epetermelést, kúraszerűen alkalmazva hatékony lehet az epeké megszüntetésében. Javasolható a hasnyálmirigy tisztítására és lépnyagobbodás esetén, természetesen bőséges folyadékbevitel mellett.

Erősíti a nyirokrendszer működését, így az hatékonyabbá válik a szervezet kórokozók elleni védelmében. Igen erősen tisztítja a nyirokmirigyeket és a nyirokedényeket, a nyirokrendszer daganatai esetén is ajánlott a parlagfű nagy mennyiségű vizes oldatának fogyasztása. Képes a vérben megjelenő kórokozó ágenseket, élősködőket felszámolni, hatékony méregtelenítő nemcsak a nyirokrendszer tisztításával, működésfokozásával, hanem az immunrendszer erősítésén keresztül is.

A parlagfű híg, vizes oldata hatékony allergia kezelésére, vagy legalábbis csökkenti az allergiás reakció erősségét. A pázsitfű, parlagfű, virágor és egyéb por allergiák esetén is megemlí-tendő ez a hatása. Ez egyrészt az immunrendszer erősítésével magyarázható; másfelől megemlíten-dő, hogy a gyomor-bélrendszer nyirokszövetéhez tartozó „szabályozó” immunsejtek - T-lymphociták -, elnyomó” tulajdonságú molekulákat (citokinek) termelnek a híg vizes oldatban lévő parlagfű allergének hatására, melyek az allergiás-gyulladós folyamatban részt vevő sejtek „toborzását” gátolják meg.

Az 1800-as években és a múlt század elején nem volt ennyi allergiás beteg, növekvő számuk a légszennyezetség fokozódá-sával magyarázható. A parlagfű allergia elterjedése annak tulajdonítható, hogy a légszennyező anyagok, főképp szén-dioxid és kén-dioxid hatására a parlagfű pollenburka felszakad, az allergé-nek felszabadulását elősegítve.

A friss hajtás forrázata szinte az elfogyasztás után néhány perccel hatékonyan csökkenti az allergiás tüneteket. Az allergiás reakció elkerülése érdekében magtalan, virágtalan parlagfű haj-tásból készült vizes oldatot fogyasszunk.

Az idegrendszert közvetlenül nyugtatja, kedvező hatása van mélabú esetén is. Doppingként is használható, mivel javítja a közérzetet, rendszeres használata jelentős mértékben képes emelni az általános erőnléti állapotot. Alkalmas a fizikum erő-sítésére, sportteljesítmény növelésére, műtétek utáni leromlott állapot javítására, de a szellemi teljesítmény fokozására is.

A parlagfű a tüdőt tisztítja, nyáktalanítja, jótékony hatású hu-rutos köhögés esetén. Növelni képes a tüdő légző felületét az elzáródott léghólyagocskák megnyitásával. Légzéskönnyítő ha-tása tüdő asztmában is megmutatkozik, amennyiben rendszeresen fogyasztják vizes oldatát. A tüdő lerakódásainak, daganatai-nak felszámolásában is hatékony.

Az ambrózia egyik legjelentősebb hatása az összejt megújító-, regeneráló képesség, mely miatt daganatos betegségek megelőzésénél, kezelésénél is igen hatékonyan alkalmazható gyógynövény.

Gyöngysorok

Krisztusibb embert,
műveltebb falut,
életerős népet,
önérzetes magyart!

Akkora ereje van a becsületességnek,
hogy még az ellenségben is szeretjük.

Nemes lelkű embertől csak nemes dolgot tanulhatsz.

Bár Isten láthatatlan, de a zenében hallható.

Amennyi támogatást nyújtottál szüleidnek,
ugyanannyit várj el gyermekeidtől is.

Szeretet a legjobb nevelő erő.
Szeretet nélkül a legjobb nevelési rendszer holt tudás.

Szépség nélkül nincs költészet,
költészet nélkül nincs művészet,
művészet nélkül nem elviselhető az élet.

A műveltség az ifjaknak fegyelmező erő, az öregeknek vigasz,
a szegényeknek gazdagság, a gazdagoknak ékesség.

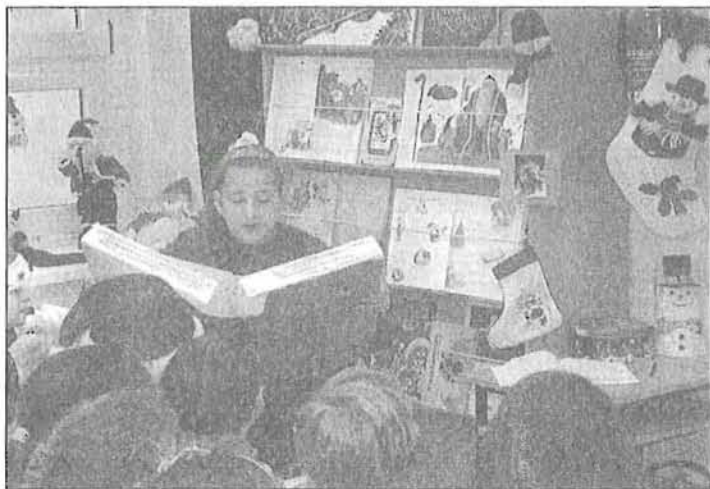
Sok keresztény mer olyan lélekkel élni,
amilyennel meghalni nem merne.

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Karácsonyi készülődés

Az adventi időszak rendkívül mozgalmas volt iskolánkban. Az izgalom december 6-án hágott a tetőfokára. Délelőtt személyesen megjelent az igazi Mikulás, aki beszélgetett a gyerekekkel, meghallgatta dalaikat, verseiket, zenéiket és ajándékokat osztott. Jó tanácsokkal látta el őket, és itt-ott még virgácsot is láttunk nála. Délután Mikulás kongresszus kezdődött az olvasóteremben több mint 200 résztvevővel. Voltak ott hóemberek, szarvasok, horgolt, varrott, öntött, hegesztett mikulások és szalvéták, képeslapok, zoknik, tányérok, kulcstartók is.

Ebben a mesebeli környezetben hallgatták a kicsik a negyedikesek meséit a mesedélutánokon. Volt filmvetítés – a Reszkesetek betörőkre szavaztak legtöbben.

Érdeklődve hallgatták a gyerekek A két gyertya című mesét.

A tornateremben téli játékokat játszottak: szaloncukordobás, hógolyózás, hóemberéptés.

Az osztálytermekben és a kézműves foglalkozásokon készültek a szebbnél szebb, ötletes ajándékok a karácsonyi vásárra, ahol nagy sikert arattak a szülők által készített sütemények.

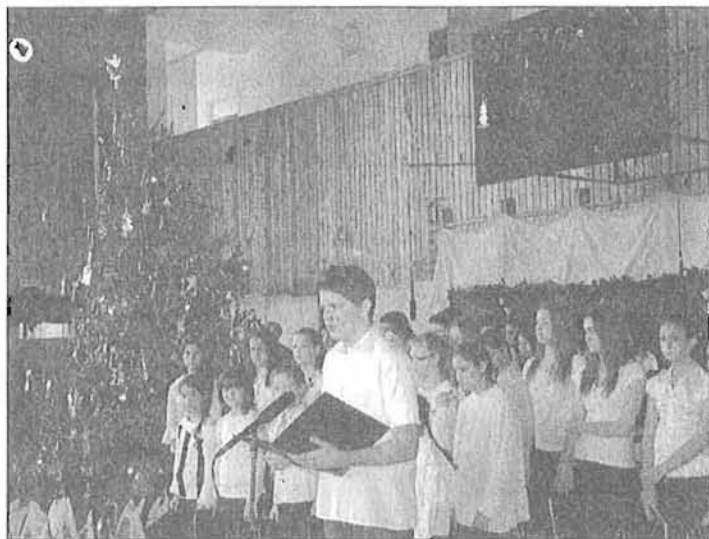

A szülők sok finomsággal kedveskedtek a gyerekeknek.

A hét utolsó napjainak reggelén ünnepélyes keretek között gyűjtöttük meg az adventi koszorú gyertyáit, ahol a hetedikesek felidéztek a karácsonyi ünnepkör eredetét. Ekkor sorsolták ki a heti nyerteseket az adventi kvíz helyes megfejtői közül, majd közösen elénekeltünk egy-egy karácsonyi dalt.

A folyosók a rajszakkörösök alkotásaival gyönyörködtették az arra járókat és a közelgő karácsony jelképei díszítettek minden tantermet.

A kollégiumban karácsonyi műsorral köszönték meg a

A karácsonyi műsor egyik meghitt pillanata.

gyerekek a támogatóknak a sok, szép ajándékot.

Az utolsó napon már állt a hatalmas fenyőfa a tornateremben és ünnepi díszben fogadta a karácsonyi műsorra köré gyűlt gyermekereget. Farkas Zoltánné köszöntője után ének és vers kíséretében meggyűjtötták a negyedik gyertyát az adventi koszorún. Gitár és furulyaszó, dalok és jelenetek hangzottak el, majd az endrődi betlehemes ismerős dallamai vittek végig minket Jézus születésének történetén.

Játszótér Öregszőlőben

A Rózsahegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány pályázatot nyújtott be a „Falumegújítás és -fejlesztés” projektre, amelyen ötmillió

Rögtön népszerű lett az öregszőlői játszótér.

forintot nyert. Ebből készült el az öregszőlői Rózsahegyi Ház (IKSZT) szomszédsgában egy EU szabványnak megfelelő, modern játszótér. Az átadáson Farkas Zoltánné, az Alapítvány kuratóriumának elnöke, Dankó Béla országgyűlési képviselő és Várfi András polgármester mondott beszédet, amely után a gyerekek örömmel vették birtokba a mászókákat, hintákat. A Rózsahegyi Ház dolgozói finom, kemencében sült kifivel és meleg teával vendégelték meg a gyerekeket és a képviselőket, intézményvezetőket, vállalkozókat.

Az iskolai életéről további információkat és képeket találnak az iskola honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu

Szomszédok...

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy nyúltenyésztő gazda, aki kényesen ügyelt arra, hogy csakis fajtisza, díjnyertes fehér angóra nyulai legyenek...

Az egyik bak nyula hatalmasra nőtt, több komoly versenyen is első helyezést ért már el, szőre olyan volt, mint a bársony hófehérben...

Fel is értékeltette egyszer, s a szakértőktől azt a választ kapta, hogy érhet vagy fél millió forintot... Nagyon féltette a nyuszi uraságot, dicsekedett is vele rendszeresen... A többi nyúl között neki kiváltságosan szép külön „lakosztálya” vagyis ketrece volt, mindenféle extra kényeztetéssel...

Történt egyszer, hogy a szomszéd vadász kutyája megjelent a lakásuk ajtajában és nyüszítve kaparta az ajtót, kinézett a gazdája és a rémülettől majd' hanyatt esett. A látványra kiabálva odacsodította a feleségét is...

- Gyere asszony, menten meghalok, ha ezt meglátod, szerintem te is...

- Mi történt? – kérdezte riadtan a felesége és kirohant.

Ő is a szívéhez kapott, ugyanis nem mindennapi látvány fogadta az ajtóban.

Füles, a kutyájuk büszkén nézte őket, hol az egyik, hol a másik gazdát, és várta a dicsérő szavakat, hogy milyen ügyesen vadászott... A lábai előtt ott hevert élettelenül sárosan a hófehér szomszéd csodanyúl.

- Te jó Isten, Jánosom – mondta az asszony, most mit csináljunk? Ha ezt a szomszéd meglátja, hát én nem is tudom, talán szívórohamot kap...

- Hát nincs mit tennünk – válaszolta az ura, csak valami cselhez folyamodhatunk...

Gondolkodott, gondolkodott, míg hirtelen a homlokára csapott:

- Megvan!

- Mi van meg?

- Az, hogy mit csináljunk?

- No, mondjad már gyorsan, megöl a kíváncsiság – válaszolt a felesége.

- Valószínűleg gyorsan egy dézsát, meleg vizet, no meg samponot, megfürösztjük szépen, majd hajszárítóval megszáritjuk, és visszacsempésszük a szomszédba a ketrecébe... aztán, majd ha a szomszéd hazaér és meglátja, azt gondolja, hogy végelgyengülésben múlt ki szegény pára... Így nem lesz legalább harag.

- Hű, ez jó ötlet – mondta a felesége és sietve elment a dézsáért és a kért samponért, majd elkezdtek a szerencsétlen fehér óriás élettelen bak nyulat fürösztetni, több vízből öblítgetni, jól megtörölgették és a hajszárítóval szárítgatni kezdték...

- Jaj! – csak ki ne tudodjon, hogy a mi Fülesünk levadászta... – mondta a gazda szomorúan.

A Füles értetlenül nézte gazdáit, hogy mit csinálnak az ő zsákmányával, amit nekik hozott ajándékba...

Mikor készen voltak a tisztítási műveletekkel óvatosan átvitte a szomszédba, berakta a ketrecbe az alomra, mintha aludna, és visszaosont a kerítéshez támasztott létrán át haza.

Szótlan várakozásban telt a napjuk, alig várták, hogy a szomszéd a munkából hazatérjen, mikor éktelen nagy kiabálásra figyeltek fel... Kiszaladtak és látták, hogy a szomszéd kiabál a nyúl ketrecnél.

- Jó napot szomszéd – köszönt át János – tán csak nincs valami baj?

- Hogy ne lenne – válaszolt. Elpusztult a díjnyertes

csodálatos nyulam.

- Szegény! – mondta csendben János – mi lett vele?

- Hááát, elég öreg volt már és csak úgy csendben elment szegény. De nem is ez a baj, hanem, hogy ez három napja történt, és akkor elástam a kert végében... Halvány fogalmam sincs róla, hogy került vissza a ketrecébe.

- Biztos visszajött... – vágta rá bizonytalanul a szomszéd.

Ne beszéljen már badarságokat, hiszen láttam ki-nyúlva, én temettem el a kertben, most meg, mintha aludna...

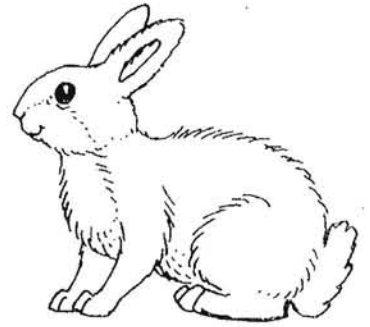
Elindult a kertben oda, ahová elásta, és látta feldúlvá a földet.

János és a felesége csendesen lassan bearaszolt a házba, mint akik sajnálják, és tanácstalanok az ügyben, hogy mi is történhetett.

Bezzeg Füles kutya szűkölt, csaholt, ugatott a kerítés mellett, izgatottan szaladgálva...

A nyúltenyésztő szomszéd nem tudta mire vélni a kutya izgatottságát, csak széttárta a kezét az égre nézett és annyit mondott:

- Biztosan csoda történt...

Benke Mária

Benke Mária versei

Téli hóesésben...

A szürke égboltot látva,
a havazásra várva,
szelíden gondolok a nyárra,
mikor perzsel a nap...

Elgondolom, hisz
minden évszak szép nagyon.
De a tél hó nélkül sivár,
az ember havazást vár...

Megborzongok, kicsit fázom,
összehúzom a kabátom.
Csak sétálgatok a kertben,
az arcomra hópehely rebben.

Nagy pelyhekben hull a hó,
nevetni támad kedvem, juj, de jó!
Január van, itt az ideje,
hogy havas legyen a táj teteje.

Nézem a szürke égboltot, s
elmerengek, hogyan alakul át a pára
hópelyhekké nekünk mára?
Megfejtene nem tudom,

örök titok marad, mondhatom.
Egyre fehérebb a kertünk,
hógolyóztatunk, s nevetünk,
mikor hóembert építünk...

Vecsés 2009. január 6.

Téli gondolatok...

Szikrázó hó fődte tájon
sétálva, utamat járom.
Merengve, mosolyogva várom,
jőjjön már végre a Karácsony!

A házak díszruhát öltenek,
gyönyörködve szemlélik az Emberek.
Szívük – lelkük feldíszítik,
Szeretettel, melegséggel ékesítik.

Csendben meghatódva állok.
Csilingelő szánkót látok.
Jóízű nevetés messze zendül,
hőember épül, hógolyó perdül.

Szép nagyon a fagyos tél,
a hóban lelkeim dalra kél.
Hirtelen feltámad a szél,
arcomba hódarát szór a tél...
Vecsés, 2011. december 10.

Tél, hó...

Mint ezernyi csillag hull a hó az égből
kolompszó hallatszik a messzeségből.
Ókrös szán csúszik a szűz havon
Vidám gyerek sereg csodálja nagyon.

Hógolyóznak, kipirulva nevetnek,
örülnek a hónak, s a téli szünetnek.
Karácsony környékén hőember készül,
vidámság, nevetés hangja zendül...

Rossz fazék a fején, sárgarépa orra,
Hatalmasra hízik a pocakja.
Kavicsokkal díszítik dolmányát,
szépitik, faragják, alakját formálják...

Jó játék ez kinn a friss levegőn,
sok kismadár figyeli őket az etetőn.
Beborít a hó mindent, nagy pelyhekben esik,
a gyermekek örömmel nevetve lesik...
Vecsés, 2010. december 18.

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Decemberi események...

A Kis Bálint Általános Iskolában a három hetet meghaladó projekt címe: *advent*, vagyis eljövétel, illetve a *Szeretet ereje – témahét*. Együtt várahoztunk a karácsonyra, a szeretet ünnepére, ahogy Pál apostol is mondja: „A szeretet soha el nem fogy!” Tetűk mindezt az **Ügyes kezek délutánján**, ahol tanár, diák együtt készítette a szebbnél szebb angyalkákat, karácsonyi díszeket, üdvözlő lapokat a Diákönkormányzat szervezésében. A **Rén-szarvas Kupán** szintén a nevelők és a tanulók mérhették össze tudásukat a különböző ügyességi váltóversenyeken. A **Tűzmenedék** együttes zenés műsora is a karácsony jegyében telt. A **kis herceg című Exupery** darab bemutatója a **Komédiás Kör** előadásában igazi szívmengető csemege gyermeknek, felnőttek egyaránt. Karácsony közeledtével, bronzvasárnapon a második adventi gyertya lobbant lángra, és iskolánk **irodalmi színpada és énekkara** adta az ünnepi műsort, Gordos Zsuzsa és Hunya Jolán tanárnők irányításával. A szokásos, nagyon szép és kedves iskolai karácsonyi műsort a legkisebbek mutatták be az utolsó tanítási napon. A betlehemes játék, a gyermekek csengő hangja, lelkes készülése, szép előadásmódja maradandó élményt jelentett mindannyiunk számára. Kereki Irén és Kovácsné Bácsi Ilona tanítónők felkészítő munkáját is megköszönjük. „Jól csak a szívvel lát az ember. Ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan.”

Ügyes kezek délutánján

A Bolyai csapat magyarból

„Bolyais” sikerek

Az idei évben iskolánkat a hatodik évfolyamosok képviselték az igen rangos Bolyai Anyanyelvi Csapatverseny régiós döntőjében.

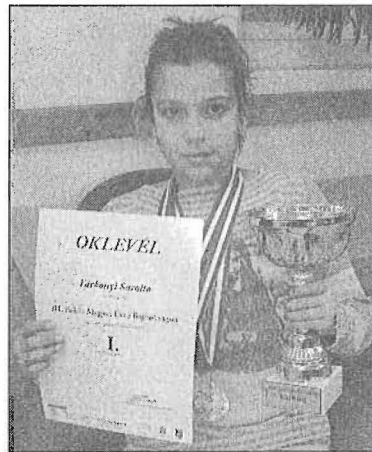
A csapattagok (Almási Lili, Bartha Karina, Ladányi Sára és Gál Bence) kiválóan bizonyították az együttműködési kompetenciájukat, így az 52 csapatos versenyben a „Zsenipalánták” csapat a régiós II. helyezést szerezte meg.

Gratulálunk eredményükhöz, az anyanyelv iránti elkötelezettségükhöz további kitartást kívánunk.

Munkájukat támogató pedagógus: Forgácsné Gyetvai Krisztina.

Megyei bajnok

Iskolánk 4. c osztályos tanulója, Várkonyi Sarolta megnyerte a megyei úszó bajnokságot. Büszkék vagyunk rá!

Szólóformációs Versenyen a Színfolt

Ismételten Tatabányára vette az irányt a **Színfolt Mazsorett Csoport**, hiszen 2013. november 30-án a **Kodály – Open Szólóformációs Mazsorett Bajnokságot** rendezte meg a Magyar Majorette Szövetség. Három korosztályban összesen 195 versenyző mérte össze bot – és pompon technikai tudását, illetve a szólistákon kívül a páros táncosok is versenyeztek. A Színfolt Mazsorett Csoportot: **Ács Orsolya, Szilágyi Csilla, Jónás Izabella, Hanyecz Lívia, Kovács Kinga, Latyák Brigitta és Pirocska Attila** képviselte. Több táncosnak ez volt az első versenyzése szóló táncban. Kiváló eredmények születtek, mindenkit dicséret illeti szorgalmáért, kitartásáért, a versenyen elért eredményéért. A szép teljesítményeknek pedig nagyon örülünk:

- **Jónás Izabella:** junior korosztály – pompon szólo: **4. helyezett**
- **Hanyecz Lívia – Kovács Kinga:** junior korosztály, botos páros: **3. helyezés**
- **Latyák Brigitta:** senior korcsoportban, két botos szólo kategória: **3. helyezés**
- **Pirocska Attila:** szintén senior korosztály, botos szólo kategória: **ezüst minősítés.**

Hunya Jolán
mazsorett csoport vezető

Birodalmi oldal

Szent-Györgyi Albert (1893- 1986)

Psalmus Humanus

Uram, ki vagy?

Szigorú Atyám lennél,
Vagy szerető Anyám,
Akinek méhéből a Mindenség megszületett!
Te lennél a Mindenség maga?

Avagy a Törvény, mely uralkodik felette?
Adtál életet, hogy visszavedd!

Te alkottál engem, vagy Téged én,
Hogy a magányt és a felelősséget megoszsam?

Uram, nem tudom ki vagy,
De hozzád fordulok nagy bajomban,
Rettegek embertársaimtól és magamtól is!
Talán niem érted szavaim,
De megérted zenémet.

Első zsolttár: ISTEN

Uram!
Hatalmasabb vagy, mint a világ, amit Te alkottál,
A mindenség a te otthonod.

A magam képére formáltalak,
Azt hittem kegyetlen vagy, kapzsi és hiú.
Dicsőítésre és áldozatokra áhító,
Bosszúra éhes, látván kisszerű vétkeimet.
Én házakat építék Neked
Miközben hajlék és élelem nélkül hagyom embertársaimat.

Uram! Azzal dicsérlek, hogy szebbé teszem a Teremtés rám eső zugát,
Hogy fénnel, meleggel, jóakarattal és örömmel
Töltöm meg világomat.

Második zsolttár: A VEZETŐK

Uram!
Vezetőt választunk vezetni minket,
És szolgát szentelünk szolgálni téged.

De a vezetők nem vezetnek el Tehozzád,
Nem hallgatnak ők békéért esdeklő, néma szavunkra,
Rajtuk a hatalom rontása, az embert, ember ellen vezetik.
És a szolgák nem Téged szolgálnak,
A hatalmat szolgálják és megáldják a fegyvereket.
Gyötrik és gyilkolják embertársaimat a Te nevedben.

Uram! Küldd el hozzánk e Te szolgálidat,
Hogy megmutassák az utat, amely Tehozzád, a békébe,
Amely embert emberhez vezet.

Harmadik zsolttár: A SZÍV ÉS A SZELLEMEK

Uram!
Szeretni tudó és szeretetre szomjúhozó szívet
Szabadon gondolkodó és alkotni tudó szellemet adtál,

De szívem retteg és gyűlölködik,
Megrontja szellememet, s halált hozó iszonyú fegyverrel tör
Országodra, reám és embertársaim ellen,
Hogy szétroncsolja az élet szent szövetét.

Uram! Tisztíts meg szívemet, emeld magadhoz szellememet,
Hogy testvéreimnek festvére lehessenek.

Negyedik zsolttár: ENERGIA ÉS SEBESSÉG

Uram!
Fölfedted előttünk az anyagban rejlő energia titkát,
Hogy munkánkat könnyebbé és az életet magasztosabbá tegyüik,
Megtanítottál a hangnál is sebesebb utazásra,
Hogy a távolság ne válassza el többé az embertől az embert.

Munkánk gyümölcsét, a lövedékké sűrített energiát
Mi eljuttatjuk a föld legtávolabbi sarkaiba,
Hogy egymást nyomorúságba és pusztulásba taszítsuk
Hogy a letarolt földről kiirtsunk minden élő.

Uram! Ne hagyj, hogy leromboljam az élet templomát,
Engedd, hogy hasznomra váljék a tudás, hogy hasznossá lehessen általa
Adj méltóságot rövid napjaimnak.

Ötödik zsolttár: A FÖLD

Uram!
E drága bolygót adtad nekünk lakóhelyül,
Rejtett, titkos kincsekkel tele,
Képesé tétél művedet megérteni,
Könnyítsd meg hát munkánk, üzd el az éhséget és kórt.

Kiássuk a kincset, hogy elherdáljuk,
Hogy megalkossuk a pusztulás iszonyú gépezetét,
Mely most azt pusztítja, mit mások építettek,
Mely majd ellenem fordul, elpusztít engem s gyermekeim.

Uram! Legyünk társak az alkotásban
Dolgozzunk tovább műved nyomán,
Hogy bolygónk a bőség, a boldogság
És az összhang erős otthona legyen.

Hatodik zsolttár: A GYEREKEK

Uram!
Nemek szerint szétválasztottad az embereket, hogy az
egymás utáni vágyakozásban
Teljes összhangban rezdüljenek lelkük mélyén húrjai.
A közös vágy szülőttei a gyermekek, az édes gyermekek,
Aki tisztá szeplőtlen szellemmel érkeznek hozzánk.

És én gyűlöletet, rettegést és előítéletet oltok szellemükbe,
Bunkereim arra tanítják őket, hogy az élet sötét
és a jószándék hiábavaló,

És ha felnőnek, nemes tettekre készen,
Hivatásos gyilkosokká képzem őket,
S erkölcsi bénaságban múlnak el legszebb éveik.

Uram! Mentse meg gyermekeim,
Mentse meg szellemüket,
Hogy romlottságom ne ronthatja meg őket,
Mentse meg az életüket.

Hogy a fegyvert, mit másokra fogok, ne pusztíthassa el őket,
Hogy jobbak legyenek, mint szüleik,
Hogy megalapítsák saját birodalmuk,
Szépség, igazság, becsület, összhang és a jóakarati birodalmát.
Hogy béke és szeretet uralkodhassék.
Mindörökké.

Izges Izgek

Január

Rakott hurka

Egy-egy szál véres és májas hurkát fagyasztóba teszünk egy napra. Amikor elővesszük, lehúzzuk róla a bőrt és karikákra vágjuk. Főtt burgonyából is karikákat vágunk, és tűzálló tálban rakjuk össze: egy réteg burgonya megszórvva apróra vágott hagymával, sóval, borssal, reszelt szerecsendióval (kevés kell!), majd megöntözzük tejjel és jöhetnek rá a hurka karikák, majd megint burgonya stb. A végén burgonyával fedjük, tejjel befedjük és kb. 40 percig sütjük. Savanyú káposzta vagy csalamádé illik hozzá.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhöz is megyek! Hétvégeken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, KULICH GY. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, siett elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalera)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTUDIO
Ny.sz.: 21381-2007
AKKREDITÁLT NYELVISKOLA

Ingyenes tanfolyamok!

Várható még további ingyenes tanfolyam: angol újrakezdő,
angol középfeladók (B1), német középfeladók (B1).

A projektiroda minden hónap végén tölti fel a tanfolyamokat.

A részvétel feltétele: Regisztrálni kell a www.tudasodajovod.hu honlapon.

Ha nem tud regisztrálni, hívjon és segítünk!

További információk a honlapunkon: www.internyelvstudio.hu

Őszi nyelvtanfolyamok: angol, német, olasz nyelvből
500Ft/órától

Skype oktatás: angol és német nyelvből

Inter Nyelvtudió, Gyomaendrőd, Kossuth út 18. H-P: 15-18 óráig

Telefon: 20/947-1603, 20/229-7022

e-mail: info@internyelvstudio.hu

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

özv. IVÁNYI VINCÉNÉ BARJÁK MARGIT hunyai lakos, december 11-én, 74 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolja családjá.

TALÁN MÁTYÁS volt endrődi lakos 92 éves korában az örök hazába költözött. Gyászolja családjá

TÍMÁR MÁRIA IRÉN budapesti lakos, hunyai származású, november 20-án, 78 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése december 4-én volt Hunyán. Gyászolja családjá.

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek;
Hába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatják adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Fényképalbum

cikk a 4. oldalon

Kosinsky ház - Budapest, Határőr u.

Kosinsky Viktor - Tiszti Krisztina esküvői fénykép

Kosinsky Viktor (1863-1935)
Síremlék a Farkasréti temetőben
Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság
Farkasréti temető: 57-10-4 [tervezte: Kosinsky Erzsébet]

Karácsonyvárás 2013

Szállást keres a Szentcsalád - inukilenced - Nagylaposon

Szabadtéri betlehem az endrődi templomkertben

Adventi érvénygyűjtés Gyomaendrőd főterén

Karácsonyi koncert a gyomai katolikus templomban

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizés szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Kedves vásárlóim!

Januári ajánlataim:

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- Kandallók, szeneskályhák, kályhacsövek, csőtisztítók
- Zom. üstök, üstházak, tároló rekeszek, műa. rekeszek, műa. edények
- Szivattyúk, műa. tömlők, csőbilincsek, csatlakozók
- Főliák, műa. zsákok, p.p.zsákok, szemetes zsákok
- Kerítésdrótok, szegek, csavarok, reiser csavarok
- Barkácsgépek, kéziszerszámok, védőkesztyűk
- Munkaruhák, munkavédelmi bakancsok, gumicsizmák
- Virágföldek, műa. cserepek, őszi virághagymák
- Festekek, ecetek, csemperasztók, purhabok, silikonok
- Izzók, elemek, vezetékek, kapcsolók, dugaljok
- Alu. létrák, talicskák, kőműves szerszámok
- Szőnyegek, konyhai eszközök, viaszos vásznak
- Biobrikettek, begyújtókockák, koromtalantók

Várom vásárlóimat! -

FARKAS MÁTÉ